

New Social Movement Theory and Resource Mobilization Theory : The Need for Integration

ทฤษฎีว่าด้วยขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่และทฤษฎีว่าด้วยการระดมทรัพยากร : ความจำเป็นที่ต้อง
รวมเข้าด้วยกัน

By

Eduardo Canel

Associate Professor
Division of Social Science
Latin American & Caribbean Studies
International Development Studies
Faculty of Arts

Director

Centre for Research on Latin America & the Caribbean

827 York Research Tower
4700 Keele Street
Toronto, Ontario M3J 1P3

Phone: (416) 736-2100, ext. 22038 Fax: (416) 736 5737
Email: ecanel@yorku.ca

เรียบเรียงโดย

สุนทร คุณชัยมั่ง

9 June 2009

1.

บทนำ

มีการประมวลแนวความคิดและทฤษฎีของบรรดานักสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movements : SMs) / ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่ (New Social Movements : NSM) ว่า มีอยู่ด้วยกันสองกรอบ (paradigms) โดยกรอบที่หนึ่ง เป็นวิธีการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นที่นิยมในยุโรปตามแนวทางของ New Social Movement approach ซึ่งต่อไปในบทความนี้จะเรียกโดยย่อว่า NSM ในขณะที่กรอบที่สอง จะเป็นที่นิยมในอเมริกาเหนือ จะใช้วิธีการอธิบายด้วย resource mobilization ซึ่งต่อไปในบทความนี้จะเรียกโดยย่อว่า RM (ดูรายละเอียดในหมายเหตุ 1) ทั้งสองกรอบเป็นการอธิบายปรากฏการณ์ / ปรากฏการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายในยุคสมัยของสังคมหลัง-อุตสาหกรรม (post – industrial societies) และต่างก็พัฒนาไปจากทฤษฎีการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective action) ที่นิยมมาก่อนหน้านี้ในแอตแลนติก

1.1 กรอบทฤษฎีแบบ NSM

- เป็นการวิพากษ์ต่อวิธีคิดแบบลดทอนนิยม / นิยมแบบมาร์กซิสต์ (reductionist Marxism) เพราะประวัติศาสตร์ยังไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยชนชั้นคนงาน (working class) ตามตัวแบบวิธีคิดวิธีอธิบายแบบมาร์กซิสต์
- ทักษะแบบ NSM จะเน้นไปยังเรื่อง “วัฒนธรรม” ว่าเป็นความใหม่ของการเคลื่อนไหวและเป็นการต่อสู้ที่จะควบคุม “การผลิตความหมายและอัตลักษณ์ใหม่” ในฐานะที่เป็นสถาบันของสังคม เป็นการอธิบายการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) และ civil society ที่จะมืบทบาทแทนที่และเป็นส่วนที่อยู่ตรงกันข้ามกับ รัฐ (state)
- เป็นกรอบวิธีอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงการขาดตอน (discontinuity) ที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างความใหม่ของการเคลื่อนไหวและการปฏิบัติการแบบเดิม

1.2 กรอบทฤษฎีแบบ RM

- เป็นการวิพากษ์ต่อวิธีคิดของ Durkheim ที่เห็นว่าการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective action) เป็นเสมือนสถานะที่สังคมไม่เป็นปกติ สับสนและไร้เหตุผล อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว และตั้งคำถามต่อทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบลดสภาพ (relative deprivation theory) ซึ่งเป็นการอธิบายความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างการลดทอนสภาพ (deprivation) กับการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective action)

- ทศนะแบบ RM นั้นจะมุ่งไปที่เรื่อง “การเมือง” เป็นความใหม่ของการเคลื่อนไหวและอธิบาย “ความขัดแย้งในการจัดสรรสินค้าในตลาดทางการเมือง” เน้นเรื่องกลยุทธ์ – เครื่องมือ (strategic – instrumental level) ของปฏิบัติการและการเคลื่อนที่ทางสังคม การกระตุ้นเร่งเร้า เป็นการยกระดับของประชาสังคมและรัฐ
- เป็นการอธิบายที่ชี้ให้เห็นถึงความต่อเนื่อง (continuity) ระหว่างความใหม่และเก่าของผู้ปฏิบัติการ (collective actors)

2.

การวิพากษ์กรอบวิธีคิดเดิมของ NSM / RM Theory

2.1 ทั้งสองกรอบทฤษฎีต่างชี้ตรงกันว่า ทฤษฎีเดิมต่างอธิบายการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (การก่อการของขบวนการภาคพลเมืองหรือภาคประชาชน ในที่นี้ต่อไปจะใช้คำว่า “ภาคพลเมือง”) โดยอิงกับการจัดสรรที่ไม่เป็นธรรมโดยโครงสร้าง ซึ่งก่อให้เกิดเป็นวิกฤติเศรษฐกิจ และการกดขี่ขูดรีด เป็นการเปลี่ยนเพื่อกลับข้างเงื่อนไข (reversing the condition) ของการกดขี่ขูดรีดหรือการทำลาย โดยที่การก่อการหรือการปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมืองนั้นเป็นกระทำทางตรงและไม่ผ่านกระบวนการตัวกลาง (direct and unmediated process)

กรอบวิธีคิดใหม่ (NSM / RM) เสนอให้การเปลี่ยนกลับข้างเงื่อนไขนั้นเป็นการนำไปสู่การปฏิบัติการต่อส่วนที่ปิดบังซ่อนเร้นไว้ (contingent) ของสังคม และสร้างกระบวนการของตัวกลางโดยจำนวนของการเชื่อมต่อและองค์ประกอบของโครงสร้าง (conjunctural and structural factors)

2.2 อย่างไรก็ตามความแตกต่างของ NSM และ RM จะอยู่ที่แกนกลางของการเปลี่ยนจากเงื่อนไขสู่การปฏิบัติการ ที่แตกต่างกัน

2.2.1 นักทฤษฎี NSM เสนอว่า บรรดานักทฤษฎีแบบมาร์กซิสต์มีจุดอ่อนอันเนื่องมาจากระบบวิธีคิดแบบการลดทอนนิยม (reductionism) ในการอธิบายทำความเข้าใจความหลากหลายในการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) สมัยใหม่อยู่ 2 ประการ คือ (1) การอธิบายระบบเศรษฐกิจแบบลดทอนนิยม (economic reductionism) ที่บอกว่า เงื่อนไขเหตุผลทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องเดียวที่เป็นตัวก่อรูปแบบของสังคมและเป็นตัวชี้ความเป็นการเมืองและกระบวนการของอุดมการณ์ ดังนั้น กรอบวิธีคิดที่ติดยึดกับเศรษฐกิจ (ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ข้อจำกัดในความเป็นการเมืองและอุดมการณ์) จึงเป็นฐานเริ่มต้นของความเป็นทฤษฎี, เป็นปรากฏการณ์ของอาณาจักรของระบบเศรษฐกิจ (2) การอธิบายชนชั้นทางสังคมแบบลดทอนนิยม (class reductionism) โดยสมมติฐานที่ว่า ความเป็นอัตลักษณ์ของตัวการทางสังคม (social

agents) จะเป็นตัวสร้างอำนาจที่มากขึ้นให้กับตำแหน่งทางชนชั้นแต่ละชนชั้น ดังนั้น ผู้กระทำการทางสังคม (social actors) จึงเป็น /มีความเหมาะสมและเป็นพื้นฐาน / ตัวแทนของชนชั้น / อัตลักษณ์ที่สะท้อนในผลประโยชน์ของชนชั้น (Mouffe, 1979 / Laclau & Mouffe, 1985)

ระบบคิดแบบการลดทอนนิยมสองประการข้างต้น นำไปสู่จุดบอดในวิธีคิดแบบมาร์กซิสต์ที่จะทำความเข้าใจความขัดแย้งใหม่ๆ ในสังคมสมัยใหม่ นักทฤษฎี NSM จึงเสนอว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมืองได้ย้ายไปสู่ศูนย์กลางของความขัดแย้งที่หลากหลายและไปแทนที่การต่อสู้ทางชนชั้น / ของชนชั้นแรงงานตามแบบแผนเดิม ผู้ปฏิบัติการใหม่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติการทางชนชั้น อัตลักษณ์ที่แสดงออกไม่ได้แสดงถึงการเป็นสถานะของระดับของการผลิต ความเกี่ยวข้องในเมืองต้น ไม่ใช่เรื่องทางเศรษฐกิจ แต่เกี่ยวข้องกับการควบคุมของกระบวนการของสัญลักษณ์ทางการผลิตและการทบทวนค่านิยมของบทบาททางสังคม (redefinition of social roles) นักทฤษฎี NSM ได้นำเสนอส่วนที่ไม่ใช่เรื่องของชนชั้นทางสังคมที่มีต่อ gender, ethnicity, age, neighborhood, the environment, peace การนิยามในอัตลักษณ์ของบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องเหล่านี้ไม่ใช่ส่วนที่เป็นตำแหน่งทางชนชั้นทางสังคม ดังนั้น อัตลักษณ์ที่หลากหลายในสังคมสมัยใหม่ของ SMs ไม่ใช่เรื่องที่สะท้อนความเป็นกลไกของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ คนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวข้างต้นเหล่านี้ จะผลิตอุดมการณ์และกระบวนการทางการเมืองของพวกเขาขึ้นเอง นักทฤษฎี NSM ทำให้เกิดความกระจ่างว่า การลดทอนในระบบวิธีคิดที่มีต่อเศรษฐกิจและชนชั้นนั้นเป็นจุดบอดของนักทฤษฎีแบบมาร์กซิสต์ที่จะอธิบายในการเปลี่ยนจากเงื่อนไขไปสู่การปฏิบัติการทางสังคม ในขณะที่กรอบวิธีคิดแบบใหม่ได้นำไปสู่การทำความเข้าใจในความเป็นตัวกลางโดยกระบวนการในความเป็นอุดมการณ์ การเมืองและวัฒนธรรม

- 2.2.2 ทฤษฎีแบบ RM ได้ท้าทายต่อนักทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมกลุ่ม โครงสร้างแบบหน้าที่ (functionalist) ที่เน้นการอธิบายเรื่อง การรวมเข้าด้วยกัน (integration) คุณภาพและความสอดคล้องต่อกัน (equilibrium and harmony) และนำเสนอรูปแบบความขัดแย้งของการปฏิบัติการทางสังคม นักทฤษฎีแบบ RM เสนอว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มภาคพลเมือง เป็นสัญญาณบอกเหตุ (triggered) ของการปกป้องการแยกตัวในสังคม ไม่ใช่เรื่องระยะสั้นของส่วนที่ตึงจนเกินไปอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม

นักทฤษฎีแบบ RM จึงชี้ว่า แบบแผนการศึกษาพฤติกรรมกรรวมกลุ่มแบบเดิมที่มีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เป็นตัวตั้งนั้นไม่ใช่การนำไปสู่เคลื่อนไหวทางสังคมโดยตัวเอง แต่เป็นเพราะระบบของที่

ไม่มีดุลยภาพต่างหากที่เป็นแหล่งกำเนิดและนำไปสู่การเกิดขึ้นของผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่ม ส่วนหนึ่งของวิธีคิดของนักทฤษฎีแบบ RM เป็นแบบวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นตัวตั้ง ในขณะที่นักทฤษฎีแบบการรวมกลุ่มพฤติกรรม เห็นว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมือง เป็นไปเพราะไม่มีความเป็นสถาบัน (non – institutional) ไม่มีความเป็นเหตุผลในการตอบโต้แทนที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม กรอบวิธีคิดแบบใหม่ (RM) เสนอว่า ผู้มีส่วนร่วมในขบวนการใหม่เป็นไปโดยความมีเหตุผล รวมความเป็นปัจเจกหรือพัฒนากลยุทธ์สำหรับผลประโยชน์ที่เหมาะสม นักทฤษฎีแบบ RM อธิบายว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่ม เป็นการปฏิบัติในระดับความเป็นการเมือง /มีความเป็นสถาบัน โดยมีความชัดเจนระหว่างความเป็นสถาบันและการปฏิบัติการ โดยไม่เป็นสถาบัน ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าด้วย SMS ความมีเหตุผลของผู้ปฏิบัติการ การกำหนดกลยุทธ์และความเป็นเหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆในระดับความเป็นการเมือง –สถาบันทางการเมือง จะเข้ามาแทนที่ความไม่มีเหตุผลของฝูงชนที่เป็นศูนย์กลางของการวิเคราะห์ผลในการศึกษาเรื่องการปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมือง (Cohen, 1985)

- 2.3 ประเด็นวิพากษ์ทฤษฎีที่ลดทอนคุณค่าของความสัมพันธ์ เป็นศูนย์กลางของความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขกับการปฏิบัติการทางสังคม เป็นความสัมพันธ์ที่มีสมมติฐานว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มทางสังคมของภาคพลเมือง เป็นผลมาจากการรับรู้เงื่อนไขของการลดคุณค่าและความรู้สึกของความคับข้องใจที่มีต่อการรับรู้ นักทฤษฎีแบบ RM ชี้ว่า ความเดือดร้อนลำเค็ญและความไม่มีดุลยภาพเท่าเทียมสามารถที่จะนำไปสู่เงื่อนไขการปรากฏของ SMS ความสัมพันธ์ของความไม่มีดุลยภาพเท่าเทียมและการถูกกำหนด เป็นสิ่งที่พวกเขาเหล่านั้น (ภาคพลเมือง) ประสบอยู่ในทุกระดับของดำรงชีวิตในสังคม (social life) เป็นกรณีตัวอย่าง ความสัมพันธ์ที่มีความชอบธรรม (legitimacy) ที่จะตั้งคำถาม ที่มีต่อกรณีที่จะมีปรากฏการณ์ทางสังคม

รูปแบบการจัดตั้งของการเคลื่อนไหวที่มีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนความสัมพันธ์เหล่านั้นที่อาจจะเกิดขึ้นตามมา การดำรงอยู่ของการไม่มีดุลยภาพเท่าเทียมและ /หรือ การสร้างการรับรู้ในเรื่องความไม่มีดุลยภาพเท่าเทียมของอัตวิสัย (subjective) ไม่เพียงพอที่จะอธิบายการปรากฏขึ้นของการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMS) นักทฤษฎีแบบ RM เสนอว่า การเปลี่ยนจากเงื่อนไขสู่การปฏิบัติการทางสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ มีการปฏิบัติของส่วนที่อ่อนเร้น /ส่วนที่มีความเป็นไปได้ของทรัพยากร และเป็นการเปลี่ยนให้เป็นโอกาส ซึ่งทั้งหลายทั้งปวงจะกระทำโดยการปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมือง (Tilly, 1978)

3.

การอธิบายขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

3.1 New Social Movement Theory : Explaining the Emergence of Social Movements

- 3.1.1 บรรดานักทฤษฎี NSM เช่น ฮาเบอร์มาส และ โอฟเฟ (Habermas and Offe) ซึ่งเป็นต้นตำรับนักทฤษฎีเชิงวิพากษ์ (critical theory) , ลาคาวและมูฟ (Laclau and Mouffe) ซึ่งเป็นเจ้าของวิธีคิดที่สังเคราะห์ทฤษฎีหลัง-โครงสร้างนิยม (post – structuralism) และนีโอมาร์กซิสต์แนวกรัมเชียน (Neo-Gramscian Marxism) และ ทูแรง (Touraine) ซึ่งเป็นเจ้าของความคิดปฏิบัติการทางสังคม (sociology of action) ต่างอธิบายว่า การปรากฏตัวขึ้นของการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) โดยอิงกับ โครงสร้างการเปลี่ยนผ่านทางสังคม (structural transformations) และวิถีระยะไกลของการเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองและวัฒนธรรมซึ่งเป็นแหล่งสร้างสรรค์ใหม่ของความขัดแย้งและอยู่ภายใต้วงกรอบ (altered) ของกระบวนการภาคปฏิบัติการของอัตลักษณ์ทางสังคม
- 3.1.2 ทักษะของฮาเบอร์มาส NSM เป็นเสมือนการต่อสู้เพื่อปกป้องส่วนที่เป็นโลกของการดำรงชีวิต (life world) ในขณะที่โอฟเฟ ก็ได้อธิบายในเรื่องของ SMs ด้วยบริบท (context) ของการเป็นสังคมทุนนิยมระยะสุดท้ายและส่วนที่อยู่ตรงกันข้าม (contradictory) กับบทบาทของรัฐแบบทุนนิยม เป็นการสร้างความเชื่อมั่น / กระตุ้นเร่งเร้า / สร้างเงื่อนไขของการสะสมทุนและความชอบธรรมของชนชั้นกลาง – พ่อค้า (bourgeois legitimacy) เหล่านักทฤษฎีแนวทางนี้ทั้ง ฮาเบอร์มาสและโอฟเฟ / ลาคาวและมูฟ ต่างได้เน้นให้เห็นถึงวิกฤติของทั้งการครอบงำ – hegemony และการสร้างความชอบธรรม – legitimation) ในสังคมทุนนิยมที่หลากหลายร่วมสมัยและยอมรับในการปฏิบัติการรวมกลุ่มของภาคพลเมือง ว่าเป็นเหตุผลในการตอบสนอง (response) ต่อความเป็นวิกฤติ (crisis) นั้น
- 3.1.3 ลาคาวและมูฟ ร่วมกันอธิบาย SMs ในกรอบของการใช้ประโยชน์ (availability) ของวาทกรรมของประชาธิปไตยและวิกฤติของรูปแบบการครอบงำที่หลอมรวมกับความเปราะบางหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในขณะที่ทูแรง (Touraine) ก็ได้เน้นไปยังการปรากฏขึ้นของสังคมชนิดใหม่ (new societal type) ที่เป็นสังคมยุคหลังอุตสาหกรรม (post-

industrial society) ซึ่งเป็นบุคลิกที่สะท้อนกลับ (reflexivity)แบบเพิ่มขึ้นตามระดับของสังคม

3.2 Resource Mobilization Theory : Its Explanation of the emergence of Social Movements

3.2.1 ในขณะที่ทฤษฎี NSM อธิบายจุดกำเนิดของ SMs ด้วยการอ้างอิง macro-process และแยกแยะโครงสร้างของศักยภาพของกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม นั้น ทฤษฎีการระดมทรัพยากร (RM) กลับไปเน้นในเรื่องตรงกันข้าม โดยไปให้ความสนใจต่อการจัดการของกระบวนการที่ก่อตัวขึ้นเป็นบริบท (การตัดสินใจต่อการบริหารทรัพยากร พลวัตของการจัดตั้งขบวนการ และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง) เพื่อศึกษาถึงเงื่อนไขที่เป็นจริง (realization) ของโครงสร้างของศักยภาพ ที่เป็นตัวสร้างประเด็น (issues) สร้างผู้ปฏิบัติการและข้อจำกัดสำหรับการจัดสรร และมุ่งเน้นว่าผู้ปฏิบัติการจะพัฒนากลยุทธ์ และการกระทำต่อสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เพื่อให้เกิดประโยชน์ลู่ทาง (pursue) อย่างไร

ดังนั้น ทฤษฎี RM จึงกำหนดขึ้นโดยการอ้างอิงในรูปแบบของจุดประสงค์ (purposive model) ของการปฏิบัติการทางสังคมและการอธิบาย SMs โดยอ้างอิงระดับการปฏิบัติการของกลยุทธ์-การเป็นเครื่องมือ (the strategic – instrumental) (Tilly, 1985 : 740-41 ; 1978) การปรากฏขึ้นของ SMs และผลลัพธ์ (outcome) ของการปฏิบัติการ เป็นการเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัด / เปิดผลลัพธ์ของกระบวนการจากการตัดสินใจแบบเจาะจง เป็นการปรับปรุงยุทธศาสตร์และยุทธวิธี โดยผู้ปฏิบัติการ ภายใต้บริบทของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (context of power relation) และมีความขัดแย้งระหว่างกัน (conflictual interaction)

3.2.2 ทฤษฎี RM มีวิธีการปฏิบัติ 2 แบบ (approach) คือ (1) political-interactive model ซึ่งนักคิดนักทฤษฎีที่ใช้วิธีการนี้ เช่น Tilly , Gamson , Oberschall , McAdam (2) organization-entrepreneurial model ซึ่งมีนักคิดนักทฤษฎีที่ใช้วิธีการนี้ เช่น McCarthy and Zald โดยรูปแบบแรกเป็นการอธิบายว่า โมเดลความเป็นการเมือง (political model) เป็นตัวทดสอบ (examine) กระบวนการที่นำไปสู่ SMs โดยให้ความสนใจไปยังการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของโอกาสสำหรับการปฏิบัติการรวมกลุ่มและบทบาทของเครือข่ายที่มีอยู่ก่อน (pre-existing networks) และการเชื่อมโยงกันไปตามแนวนอนของกลุ่มความเคลื่อนไหว เป็นการทดสอบประเด็นของอำนาจของการเป็นการเมือง (political power) ผลประโยชน์

(interest) ความเป็นการเมืองของทรัพยากร (political resource) การรวมกลุ่มเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว (group solidarity)

ส่วนรูปแบบที่สอง organization-entrepreneurial model ให้ความสนใจไปยัง ความเป็นองค์กรเชิงพลวัต ความเป็นผู้นำและการจัดการทรัพยากร เป็นการปรับตัวของทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และการจัดองค์กร ที่จะศึกษาการเคลื่อนไหวทางสังคมและการเปรียบเทียบ (metaphorically) โดยการอ้างอิงในแนวคิดของการเคลื่อนไหวทางสังคมอุตสาหกรรม การแข่งขันของทรัพยากร การสร้างความแตกต่างในผลิตภัณฑ์ ความยืดหยุ่นของประเด็น การบรรจุภัณฑ์ การเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้ประกอบการ การจัดองค์กรเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคม (Tarrow, 1977) ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดองค์กร เป็นการปรับตัวของนักวิจัยตามแบบแผน โดยมีการตั้งประเด็นว่า ความเป็นรูปแบบขององค์กรจะนำไปสู่การ SMs (Zald and McCarthy, 1987: 12) นักวิจัยจะใช้วิธีการข้างต้นวิเคราะห์ความเป็นองค์กร การจัดสาธารณูปโภคของความเป็นองค์กร ซึ่งสนับสนุนด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม (Gamson, 1987 : 2-4)

3.2.3 นักทฤษฎี RM ตั้งประเด็นว่า ความมั่นคงร่ำรวยและความรุ่งเรืองที่เฟื่องฟู (affluence and prosperity) จะนำไปสู่การดูแลอุปถัมภ์ (foster) เป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) ความรุ่งเรืองทางสังคม (prosperous societies) จะเป็นตัวจัดสรรจำนวนของทรัพยากร เช่น วิถีของการสื่อสาร การเงิน และชนชั้นของภูมิปัญญา ว่า จะสามารถขับเคลื่อนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SM mobilization) (McCarthy and Zald, 1973 ; 1977b)

3.2.4 นักสังคมได้เปิดโอกาสให้กับ การเป็นผู้ประกอบการความเดือดร้อน (grievance entrepreneurs) ที่จะพัฒนาและสร้างตลาดของผลผลิตของการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ โดยที่ความมั่นคงทางสังคม (affluence societies) จะนำไปสู่การประกบกันขึ้นของความรู้สึกรับผิดชอบ (conscience constituents) ซึ่งจะเป็นผู้บริจาคตทรัพยากรสำหรับการ SMs (McCarthy and Zald, 1973; McAdam et al, 1988: 702-3) การเติบโตขยายตัวของสวัสดิการของรัฐ จะเป็นตัวชี้ถึงการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ทฤษฎี NSM ได้อ้างอิง การเจาะลึกลงไปในโลกของความเป็นชีวิต (life

world) โดยผ่านกลไกของระบบกำกับ ทฤษฎี RM ตั้งประเด็นเสนอว่า การทำหน้าที่
 ประสานการขับเคลื่อนของตัวกลางของรัฐ จะไปจัดสรรทรัพยากรสำหรับองค์กรของราก
 หญ้า - ชนชั้นล่าง (grassroots organization) โดยเฉพาะเรื่องของการจัดสรรเรื่องเงิน
 กำลังคน และการเป็นตัวกลางประสาน (facilities) สำหรับโครงการพัฒนาชุมชน

4. แนวการอธิบายตามกรอบทฤษฎีแบบ NSMs approach

4.1 วิถีชีวิตของความชอบธรรม (The crisis of legitimation)

ฮาเบอร์มาส ได้ตั้งประเด็นว่า ส่วนที่รวมกันเป็นระบบ (system integration) และส่วนที่รวมกัน
 สังคม (social integration) เป็นการรวมกันของชนิดของความเป็นเหตุผล (rationality) ที่แตกต่างกัน คือ
 ในส่วนที่เป็นระบบ (the steering mechanisms of a society) จะเป็นผลลัพธ์ของการรวมกันของกลไก
 กำกับของสังคม เช่น รัฐและสื่อมวลชน (the state and the mass media) ในส่วนที่เป็นการรวมตัวกันทาง
 สังคม (the legitimating normative structures) คือ ผลที่ได้รับจากกระบวนการสร้างตัวขึ้นเป็นสังคม
 (socialization) และการสร้างสรรค์ความหมายของโลกของชีวิต "life world" (Cohen, 1982 : 203-5)
 วิถีชีวิตจะพัฒนาขึ้นเมื่อการขยายตัวของส่วนที่เป็นกลไกกำกับ (การรวมกันของส่วนที่เป็นระบบ) ถูก
 ขัดขวางจากส่วนที่เป็นปทัสถาน (norm) / คุณค่าและการผลิตความหมาย (value and meaning were
 produced) ซึ่งเป็นกระบวนการของการรวมตัวกันทางสังคม (social integration)

ฮาเบอร์มาส ได้แจกแจงให้เห็นถึงการรุกราน (intrusion) ไปยังพื้นที่ส่วนตัวของความเป็นเจก
 (private life) โดยรัฐและการตลาด รัฐและการตลาดจึงเป็นเจ้าอาณานิคมของโลกของชีวิต (colonization
 of the life – world) ซึ่งเป็นที่มาของความขัดแย้งของความชอบธรรมในสังคมในปัจจุบัน (the present
 crisis of legitimation) (Habermas, 1981: 35) ฮาเบอร์มาสได้เสนอว่า NSMs เป็นปฏิกิริยาสะท้อนกลับที่
 ต้องการจะปกป้อง / จะเก็บไว้ (to retain) หรือจะสร้างสรรค์ขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่งของวิถีชีวิต (endangered
 lifestyles) เป็นปฏิบัติการในระดับการรวมตัวกันทางสังคม (social integration) และเกี่ยวข้องกับการ
 จัดสรรปันส่วนใหม่ น้อยกว่าเรื่องของ "รูปแบบตามโครงสร้างของชีวิต / (grammar of forms of life
 (Habermas, 1981: 33-4) ดังนั้น ความใหม่ของการเคลื่อนไหวจึงเกิดขึ้นระหว่างส่วนที่เป็นระบบของ
 สังคมกับโลกของชีวิต (between system and life-world) (Habermas, 1981: 36)

ในขณะที่ โอฟเฟ (Offe) อธิบายว่า การเกิดขึ้นของการเคลื่อนไหวแบบใหม่ (new movements)
 เป็นบริบท (context) ของวิถีชีวิตความชอบธรรม ที่เป็นผลมาจากการจัดความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างรัฐกับ
 สังคมในสังคมทุนนิยมระยะสุดท้าย (late capitalist) โอฟเฟ อธิบายว่า รัฐเป็นหนึ่งในโครงข่ายของ
 ระบบกลไกกำกับของสังคม (network of steering mechanisms) มีบทบาทสร้างความมั่นคงให้กับส่วนที่

รวมกันเป็นระบบของสังคม (system integration) รัฐมีส่วนทำให้เกิดความไม่เพียงพอ (inadequacy) ของกลไกตลาด (กลไกตลาดทำงานไม่สมบูรณ์) เพิ่มมากขึ้นอย่างรุนแรง รัฐในระบบของทุนนิยม ต้องการความมั่นคง ความต่อเนื่องของเสถียรภาพ มีเงื่อนไขเบื้องต้นต่อการสะสมทุนและมีความชอบธรรม สำหรับชนชั้นกลางแบบพ่อค้าในเมือง (bourgeois) โอฟเฟ้ ตั้งประเด็นว่า การมีบทบาทใหม่ของรัฐ ที่เป็นผู้กำกับกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจ การอำนวยความสะดวกและการทำหน้าที่เป็นระบบย่อยของ ระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น ระบบย่อยทางเศรษฐกิจ จึงไม่สามารถที่จะแยกออกจากการเมืองและการเป็นศูนย์กลางของการบริหาร ความขัดแย้งของระบบเศรษฐกิจจะไม่เกิดขึ้น จากระบบเศรษฐกิจบริสุทธ์ที่ไม่มี บทบาทของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง (purely economic concerns)

ประเด็นพื้นฐานของการนำเสนอในเรื่องวิกฤติของการบริหารวิกฤติ (crisis of crisis management) เป็นการค้นพบกฎเหล็กที่ว่า การกำกับของรัฐสามารถสร้างความมั่นคงเสถียรภาพให้กับ ระบบของนายทุน โดยวิถีของ “ ส่วนที่ไม่ใช่ นายทุน / non-capitalist” รัฐจะต้องรับผิดชอบเป็นเบื้องต้น ต่อ “ความล้มเหลวของระบบกลไกตลาด” โดยปราศจากเงื่อนไข อันเนื่องมาจากการที่เอกชนไม่สามารถผลิตสินค้าให้กับสังคมได้ (non – commodity forms) (Jessop, 1984 : 108-9) การไม่สามารถผลิตสินค้าจำเป็นต่อสังคม (decommodification) ที่เติบโตตามการใช้ชีวิตทางสังคม (social life) ซึ่งเป็น ผลจากการขยายตัวของส่วนที่เรียกว่า ส่วนที่ไม่ใช่การผลิต (non-productive forms) ของแรงงานและ การเพิ่มขึ้นของการบริการสาธารณะ (public goods) โดยความรับผิดชอบของรัฐสวัสดิการ – ซึ่งเป็น อุปสรรคต่อการสะสมทุนและความชอบธรรมของชนชั้นกลาง – พ่อค้าในเมือง เงื่อนไขของการสะสม ทุน เป็นผลสะท้อนของถอนทุน (withdrawal) จากกิจกรรมการผลิต เป็นผลลัพธ์ต่อวิกฤติการคลังของ ประเทศ การขยายความสัมพันธ์ของส่วนที่ไม่ใช่สินค้าจำเป็นของสังคม เป็นการกัดกร่อน (erode) ความชอบธรรมของชนชั้นกลาง – พ่อค้าในเมือง เพราะว่า นำความเป็นการเมืองไปสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการท้าทายต่อพลังทางการตลาดที่จะทำหน้าที่จัดสรรความมั่งคั่งและทรัพยากร ในสังคม

บทบาทของการเป็นผู้จัดการวิกฤติ (crisis manager) ของรัฐ ได้กลายเป็นศูนย์กลางของความไม่ มีดุลยภาพและความแตกต่างในอำนาจ ดังที่ โคเฮน (Cohen ,1982 : 198) อธิบายไว้ และ โอฟเฟ้ ก็ได้ เล็งเห็นว่า ระบบการเมือง เป็น “ตัวกรองของระบบกลไกของสังคม (filtering mechanism) ที่จะชี้ว่า อะไรคือผลประโยชน์และความต้องการของการเลือกสรรสำหรับการเมืองแบบต่อรองกับกลุ่ม ผลประโยชน์ หรือแบบปะทะประสาน (political articulation) ซึ่งเป็นผลประโยชน์และความต้องการ ที่ไม่รวมส่วนทั้งหมดของสังคม เป็นเฉพาะกรณีของกลุ่มผลประโยชน์ หรือเป็นเพียงภาคส่วนที่รวมกัน ไม่ใช่การรวมเข้าเป็นส่วนทั้งหมดของสังคม ดังนั้น ผลประโยชน์และความต้องการ ที่จะกระทำกรโดย

โครงสร้างหน้าที่และระบบเศรษฐกิจ การเมืองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ จะเห็นได้ว่ากระบวนการตัวกรองมีความสำคัญในการจัดลำดับความชอบธรรมของผู้จัดการวิกฤติ (crisis manager) ความไม่มีความสามารถของพรรคการเมืองและสหภาพแรงงาน ที่จะค้นพบและ/หรือจะต่อรอง (articulate) กับความทวิคูณของความต้อการ จึงนำไปสู่การเกิดขึ้นของกลุ่มผลประโยชน์จำนวนมากที่จะผลิตความวิกฤติของความกักคิของมวลชนและจัดการก่อตัวกันขึ้นเป็นผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่มทางสังคมแบบใหม่ (new collective actors)

สำหรับโอฟเฟ เห็นว่า การก่อเกิด NSMs ต้องทำความเข้าใจในปฏิกริยาต่อต้านในเชิงลึก / การขยายตัวแบบกว้าง(broadening) และการเพิ่มขึ้นของการไม่หวนกลับคืนรูปแบบของการควบคุมและการเสื่อมค่าในสังคมทุนนิยมระยะสุดท้าย ความลึกของกลไกกำกับสังคมและควบคุม – เป็นการขยายของระบบกลไกกำกับ (steering mechanisms) – ซึ่งจะท้ทำให้ชีวิตความเป็นส่วนตัว ถูกกำกับควบคุมโดยระบบระเบียบจากรัฐมากขึ้น ภายใต้เครื่องมือต่างๆ เช่น กฎหมาย /การศึกษา /การรักษาพยาบาล /เกี่ยวกับจิตวิทยา (psychiatric) และสื่อเทคโนโลยี (Offe, 1985 : 846) ในกระบวนการนี้จะมีความย้อนแย้ง (paradoxically) ตามผลตรงกันข้ามในหน้าที่ของรัฐ (state authority) คือ ในทางหนึ่ง การกำกับกตึกาและการควบคุมของรัฐ จะเป็นจุดแข็งในพื้นที่ของประชาสังคม แต่อีกด้านหนึ่ง ก็เป็นจุดอ่อนที่เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความเป็นการเมือง (fewer nonpolitical) – และไม่ต้องมีการทดสอบ (uncontested) และไม่มีประเด็นข้อถกเถียง (noncontroversial)- อันจะเป็นปฏิบัติการที่นำไปสู่การเรียกร้องอ้างอิงหรือจากสิ่งซึ่งเรียกว่า ระหว่างความเป็นการเมือง (metapolitical) (ในความรู้สึของการเป็นธรรมชาติกับการถูกกำหนดให้เป็น) ซึ่งเป็นต้นทุนทางสังคม(premises) หรือพลังการผลักดันในทางการเมือง (818)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าศูนย์กลางของความขัดแย้งที่หลากหลายร่วมสมัยเกิดขึ้นห้อมล้อมในสองส่วนที่แตกต่างกัน คือ ส่วนที่เป็นนักอนุรักษ์นิยมใหม่ (Neoconservatives) ที่จะต่อสู้สำหรับการทบทวนในการให้คำจำกัดความของ ความเป็นการเมืองและการแปรสภาพให้เป็นรัฐ (reprivatization) ของประเด็นและความขัดแย้ง ว่า ความเป็นหน้าที่ทางการเมืองไม่สามารถสร้างพอใจได้ ในทางตรงกันข้าม NSMs ก็ขยายความเป็นการเมืองโดยสร้างการเข้าสู่การเป็นการเมืองของประชาสังคม (civil society) และการสร้างวิถีขึ้นใหม่(reconstituting) ในความ “ ไม่มีอีกต่อไป / no longer ” ของการขึ้นต่อระบบกตึกากำกับ (regulator) การควบคุม (control) และการแทรกแซง(intervention)

ผลด้านลบของการการจ้ระเบียบทางเศรษฐกิจและการเมืองข้างต้น ได้ความรู้สึที่ขยายตัวออกไปของการลดทอนค่า (deprivation) จากขยายตัวของบทบาทของงานไปสู่บทบาทของสังคมในความเป็นพลเมือง (citizen) / ผู้บริโภค (consumer)/ เป็นลูกค้า (client) ในการดูแลของข้าราชการ และอื่นๆ การเพิ่มขึ้นของความไม่สามารถที่หวนย้อนกลับ (irreversibility) ของรูปแบบของการควบคุม

(domination) และการลดทอนค่า (deprivation) จะแสดงถึงโครงสร้างของความไม่สามารถ (structural incapacity) ของการดำรงอยู่ของสถาบันทางการเมือง ที่จะกลับข้างปัญหาและการลดทอนค่าให้กลับไปสู่ยังจุดแรกเริ่ม (844-7)

4.2 การปรากฏขึ้นของสังคมยุคหลัง-อุตสาหกรรม (The emergence of post-industrial society)

ในขณะที่โอเฟเฟ เสนอแนวคิดเรื่องเงื่อนไขสำหรับการผลิตซ้ำของทุน เป็นจุดเริ่มต้นในข้อถกเถียงของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) ทูเรน เสนอให้พิจารณาการเกิดขึ้นของ NSMs ด้วยเรื่องการก่อตัวเป็นสังคมชนิดใหม่ เป็นยุคสมัยของหลังอุตสาหกรรม (post-industrial) หรือยุคการจัดระเบียบทางสังคม (programmed society) ซึ่งเชื่อมกับความใหม่ของวัฒนธรรมและการเกิดของความขัดแย้งทางสังคมแบบใหม่ / การเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ (Touraine, 1985 : 781) ทูเรนตั้งประเด็นโดยการปฏิเสธวิธีคิดแบบการลดทอนนิยมทุกชนิด (any type of reductionism) และการปฏิเสธทัศนะที่ว่า สังคมมีการขับเคลื่อนจากภายใน โดยศูนย์กลางเดียว (single inner logic) ทูเรน ได้ตั้งประเด็นว่า ความสัมพันธ์ทางสังคม (social relation) ไม่สามารถสร้างความเข้าใจได้ เฉพาะการอ้างอิงตำแหน่งตามกระบวนการของการผลิต เพราะเรื่องของสังคมทั้งหมดเริ่มต้นอธิบายความตามปฏิกริยาที่มีต่อกันและกันของกลุ่มตรงกันข้าม (adversaries) ที่มีวัฒนธรรมที่เปิดประเด็น โดยการอธิบายของฝ่ายตรงกันข้าม (Cohen, 1982 : 212) สังคม เป็นปฏิบัติการเชิงระบบที่รวมกันเข้าของระบบของช่วงชั้นแบบบังคับบัญชา โดยมีพื้นฐานเป็นเรื่องของวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจต่อปทัสถาน (norms) และความขัดแย้งที่อยู่เหนือคำอธิบาย (Touraine, 1981:61)

ความคิดใจกลางในภาคปฏิบัติการทางสังคมวิทยาของทูเรน คือ ความเป็นประวัติศาสตร์ (historicity) เป็นสินทรัพย์ของสังคมสมัยใหม่ ความเป็นประวัติศาสตร์ จะอ้างถึงความสามารถของสังคมที่จะสร้างปฏิบัติการขึ้นโดยตนเอง (act upon itself) ที่จัดรูปแบบของตนเองตามชุดของโมเดลทางวัฒนธรรมที่จะเป็นตัวชี้นำปฏิบัติการทางสังคม จะเป็นเรื่องของชุดของวัฒนธรรม กระบวนการรับรู้ (cognitive) เศรษฐกิจ และตัวแบบของจริยธรรม ที่จะเป็วิธีของการเลือกสรรกับความสัมพันธ์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม หรือจะเรียกว่าการผลิต ... เป็นวัฒนธรรม (Touraine, 1988:40) แต่สำหรับทูเรนแล้ว วัฒนธรรมเป็นอะไรที่มากกว่ากรอบความสัมพันธ์ของสังคมโดยทั่วไป วัฒนธรรมเป็นวัตถุประสงค์ พื้นฐานของประวัติศาสตร์ความขัดแย้ง (historical contestation) วัฒนธรรม เป็นส่วน เป็นชุดทรัพยากร และตัวแบบที่ปฏิบัติการทางสังคมจะแสวงหาให้มีการจัดการ การควบคุม และดำเนินตามที่เหมาะสม หรือเปลี่ยนรูปไปสู่การจัดตั้ง / องค์กรทางสังคม ในอีกด้านหนึ่ง วัฒนธรรม คือผลิตผล เป็นผลลัพธ์ของความขัดแย้งทางสังคมบนความเหมาะสมของประวัติศาสตร์

การจัดกลุ่มทฤษฎีทางสังคมสมัยใหม่ของทูเรน แบ่งเป็น 3 ชนิดที่ไม่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน (discontinuous types) คือ การค้า/อุตสาหกรรม/หลัง-อุตสาหกรรม ซึ่งต่างก็มีตัวแบบทางวัฒนธรรม/ชนิดของการลงทุนและศูนย์กลางของความขัดแย้งที่แตกต่างกัน (1) ศูนย์กลางความขัดแย้งในสังคมแบบการค้า (ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยน และการเป็นเจ้าของในชนิดของการลงทุนในพื้นที่ของการแลกเปลี่ยน (distribution) รวมทั้งสินค้าและความเป็นสิทธิ) ในสังคมแบบการค้ารวมการต่อสู้เพื่อความเป็นพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (2) ศูนย์ของการต่อสู้ในสังคมอุตสาหกรรม (ซึ่งมีวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นในเรื่องการผลิตและวิธีการลงทุนซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนวิธีการผลิตและการจัดองค์กรแรงงาน) เป็นเรื่องระหว่างนายทุนกับคนงาน การควบคุมความเป็นชนชั้นในสังคมอุตสาหกรรมเป็นไปพื้นฐานของลัทธิแบบเทเลอร์ (Taylorism) และการเป็นเจ้าของทุน นำไปสู่ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต เช่น การควบคุมพลังการผลิต (forces of production) การจัดองค์กร/การจัดตั้งของขบวนการแรงงานและประเด็นทางเศรษฐกิจ (3) ในสังคมหลัง-อุตสาหกรรม การลงทุนจะกระทำในระดับของการบริหารการผลิต และการควบคุมความชนชั้นจะอยู่บนพื้นฐานบนการผูกขาดเหนืออุปทานและกระบวนการของข้อมูลสถิติและการควบคุมวิถีของชีวิตทางสังคมและการผลิตความหมาย ศูนย์กลางความขัดแย้งในสังคมยุคหลัง-อุตสาหกรรม จะเป็นเรื่องของการไม่มีสิทธิครอบครองสิทธิทางการเมือง/หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ไว้แต่ฝ่ายเดียว) แต่จะเป็นการผลิตของสินค้าเชิงสัญลักษณ์ (production of symbolic goods) มากกว่า หรือใช้คำพูดอีกคำหนึ่งว่า การเป็นเจ้าของความเป็นประวัติศาสตร์ (Touraine, 1985 : 774) ศูนย์กลางของปฏิบัติการจะผูกพัน จะเกี่ยวข้องกับการต่อสู้สำหรับการควบคุมการผลิตความหมาย การเป็นผู้เชี่ยวชาญ (technocrats) รวมทั้งการต่อต้านและต่อสู้เพื่อเลือกสรรสร้างขึ้นมาใหม่ของความเหมาะสมของประวัติศาสตร์ (Touraine, 1981 : 62 Cohen, 1982 : 219)

ทูเรน ได้นำเสนอประเด็นที่ตรงกันข้ามนักทฤษฎี NSM คนอื่น (ซึ่งตั้งประเด็นความขัดแย้งทางสังคมไปตามการแพร่กระจาย (dispersion) และความหลากหลายร่วมสมัย (plurality) ของสังคม โดยทูเรน เสนอว่า ในทุกๆ สังคมมีความขัดแย้งที่เป็นศูนย์กลางและเป็นการต่อสู้กันหลายหลาก (greater the diversity of struggle) รวมๆ กันเข้าแล้วมีชีวิตชีวาคล้ายกับว่ามีขบวนการเคลื่อนไหวเพียงเรื่องเดียว / สำหรับแต่ละชนชั้นของสังคม (Touraine, 1981 : 94) คำว่า social movement นั้นในลึกลงแล้ว ต้องเป็นเรื่องของความขัดแย้งที่เป็นใจกลางแท้จริง (truly central conflicts) ซึ่งเป็นคำถามในการควบคุมทางสังคมที่มีต่อความเป็นประวัติศาสตร์ (1988 : 26) ทูเรน ใช้แนวความคิดของชนชั้นทางสังคม ในการออกแบบให้เห็นถึงศูนย์กลางของความขัดแย้งและจัดลำดับส่วนต่างๆ ของสังคมเป็นสองฝักสองฝ่าย ในขณะที่ฝ่ายหนึ่งใช้ภาษาของทฤษฎีชนชั้น เป็นแนวทางอธิบาย อย่างไรก็ดี ทูเรน ได้เปลี่ยนรูปเป็นการ

คิดแบบลุดวิกอัลทุสเซอร์แบบ Marxism โดยไม่นิยามความเป็นชนชั้นโดยอ้างอิงตามตำแหน่งในระดับของการผลิต แต่ให้นิยามตามตำแหน่งของการดำรงอยู่ dependency หรือการกำหนด domination / ในทางกลับกันของความเหมาะสมของประวัติศาสตร์ ดังนั้น จึงเท่ากับว่า ทูเรน การขยายแนวคิดของความขัดแย้งทางชนชั้นไปสู่คำถามที่มีต่อการควบคุมความเป็นตัวแบบทางวัฒนธรรมเข้าไปด้วย (Armason, 1986 : 144)

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในทัศนะของทูเรน เป็นปฏิบัติการที่มีเป้าหมายเรียกร้องต่อรูปแบบทางสังคมของความเป็นประวัติศาสตร์ ((Touraine, 1988 : 68) ถ้าหากความเป็นประวัติศาสตร์คือชุดของตัวแบบทางวัฒนธรรม (แบบแผนของการรับรู้ / จริยธรรมและเศรษฐกิจ) ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMS) ก็คือ กลุ่มการเคลื่อนไหวที่จะนำไปสู่การจัดระเบียบพื้นฐานของการเริ่มต้นของความเป็นวัฒนธรรมให้เป็นรูปแบบของสังคม โดยจะเปลี่ยนรูปจากสิ่งทั้งหลายทั้งปวง ไปสู่การก่อการขึ้นเป็นการจัดองค์กรทางสังคม (social organization) (42) คำถามมีว่า ทำไม SMSs จึงเป็นศูนย์กลางของโครงสร้างหน้าที่ทางสังคมและเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้น (Cohen, 1982 : 213) คำตอบก็คือว่า เพราะสิ่งเหล่านี้คือ ใยชีวิตของสังคม (the fabric of social life) (Touraine , 1981 : 94)

ทูเรน ได้สร้างความชัดเจนในการวิเคราะห์เพื่อแยกแยะแกนของสังคม ระหว่าง ความเป็นประวัติศาสตร์(diachronic) และช่วงการเกิดขึ้นของสถานการณ์ (synchronic) หรือระหว่างแบบ (pattern) ของการพัฒนา กับวิถี (mode) ของหน้าที่ทางสังคม เป็นการเปลี่ยนความเป็นสังคมจากชนิดหนึ่งไปสู่อีกชนิดหนึ่ง / เป็นระบบที่แตกต่าง-ตรงกันข้าม / เป็นการปฏิบัติ / เป็นการพัฒนาและเป็นเครื่องมือของกลไกกำกับสังคม ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องของเกี่ยวกับระดับความเป็นประวัติศาสตร์(the diachronic level) ทูเรน ตั้งประเด็นว่า การเปลี่ยนจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่ง – จะมีอะไรเป็นการบ่งชี้ (implies) ที่ชัดเจน ถึงตรรกะของการดำรงอยู่ของระบบสังคม – มีอะไรที่เป็นที่ต้องการของตัวการ (agent) และมีอะไรที่เป็นตรรกะของการปฏิบัติการจากนอกระบบ ทูเรน ได้อธิบายการเป็นตัวการ ว่าเป็น ส่วนที่สร้างรัฐขึ้นได้ (1981 : 104) ดังนั้น รัฐ ก็คือ ศูนย์กลางของการปฏิบัติการในระดับของความเป็นประวัติศาสตร์และกลายมาเป็นตัวการของการพัฒนา (117) ในเรื่องหน้าที่ของระบบสังคม – การผลิตการความเป็นประวัติศาสตร์โดยตัวเอง(historicity) – เป็นตำแหน่งของเหตุการณ์ในขณะที่เกิดขึ้นเป็นช่วงของสถานการณ์ (synchronic level) (104) ซึ่งเป็นการรวมเอาความขัดแย้งโดยทั่วไปของปทัสถาน / สถาบันทางสังคม / และแบบทางวัฒนธรรม ทูเรน ตั้งประเด็นเช่นเดียวกับ Habermas ว่า สิ่งเหล่านี้คือ ส่วนที่ก่อให้เกิด / เป็นพื้นที่ (terrain) เป็นภาคปฏิบัติการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยที่รัฐมีบทบาทน้อยในระดับนี้ เพราะเป็นที่ตั้งของแกนที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ในขณะที่ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ทำหน้าที่ผลิตความหมายในช่วงขณะหนึ่งของ

สถานการณ์ (synchronic level) ผู้ปฏิบัติการส่วนอื่นๆ ก็ปฏิบัติการทางการเมือง และรัฐก็ปฏิบัติการในระดับความเป็นประวัติศาสตร์(diachronic) ไปพร้อมๆกันด้วย

4.3 การสลายศูนย์กลางของวัตถุวิสัยและการเมืองแบบปะทะประสาน (Decentered subjects and political articulation)

แนวคิดของลาคาว และมูฟ (Laclau and Mouffe) เป็นทัศนะที่ตรงกันข้ามกับทูเรน (ที่แยกความชัดเจนระหว่างสังคมออกจากการเมือง) โดยที่ทั้งสองยืนยัน (assert) ในเบื้องต้นของการเมืองแบบปะทะประสาน (political articulation) และการขยายขอบเขตของความเป็นการเมืองให้กว้างออกไป ทั้งสองเห็นว่า เอกภาพของรูปแบบทางสังคม นั้นเป็นผลมาจากสิ่งที่ไม่ได้คาดคิด (contingent) และการเปิดกระบวนการทางการเมืองแบบปะทะประสาน (Laclau and Mouffe, 1985 : 76-7 ; Laclau, 1981 : 45) อัตลักษณ์และผลประโยชน์ ไม่มีอยู่ก่อนสภาวะก่อนวาทกรรม (pre-discursive) ไม่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจากระบบตรรกะเฉพาะเรื่องของเศรษฐกิจ (single economic logic) (Laclau and Mouffe, 1985 : 90)

ลาคาวและมูฟ เสนอว่า ตัวการทางสังคม (social agents) เป็น “ความจำเป็นที่จะต้องสลายลง (essentially decentred) (ทั้งสองไม่ได้หมายความว่าถึงเรื่องความจำเป็นที่เป็นเอกภาพ- essential unity) สิ่งทั้งลาคาวและมูฟได้ให้ความสำคัญ คือ ส่วนที่เป็นตัวคุณให้กับตำแหน่ง(locus) ขององค์ประธาน (subject) นั้น มีส่วนที่เหมือนกันทั้งความแตกต่างตามความสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งขึ้นอยู่กับปัจเจกกรรม (insert) กับ วาทกรรมที่ก่อรูปขึ้นเป็นความสัมพันธ์ (90) เพราะว่า อัตลักษณ์ของตัวการเหล่านี้ล้วนแต่ประกอบขึ้นจากส่วนที่ไม่ได้คาดคิดตามกระบวนการทางการเมือง จึงเป็นเรื่องที่แสดงถึงความไม่มีเสถียรภาพของการปะทะประสาน ของการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งแห่งที่ที่มั่นคงแน่นอนทางสังคม (Laclau, 1983 : 23) สำหรับลาคาวและมูฟ เห็นว่า การครอบงำ (hegemony เป็นกระบวนการของวาทกรรมที่สร้างขึ้นโดยตัวการของสังคม แต่การครอบงำในเชิงปฏิบัติการ ไม่สามารถที่จะ fix ความเป็นอัตลักษณ์ได้ทั้งหมด เพราะสังคม โดยตัวมันเองมีความเป็นธรรมชาติ และเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแบบตลอดเวลา ตำแหน่งเป้าหมายแต่ละตำแหน่ง ต่างมีศักยภาพในการเป็นตัววิญญู ความเป็นวัตถุวิสัยของแต่ละตำแหน่งเป้าหมายก็จะมีค่าความรับผิดชอบในการกำกับดูแลที่ fix เป็นค่าเฉพาะตัว (Laclau and Mouffe, 1985 : 86-7)

ลาคาวและมูฟ อธิบายการปรากฏขึ้นของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่ (NSMs) โดยอ้างอิงแนวความคิดเรื่องวาทกรรมของประชาธิปไตย (democratic discourse) และรวมเข้ากับการครอบงำรูปแบบใหม่หลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง (note 2) ทั้งสองอธิบายต่อไปว่า การปฏิวัติประชาธิปไตย (democracy revolution) ที่เริ่มขึ้นจากการปฏิวัติในฝรั่งเศสเมื่อปี 1789 ที่ขยาย

ความตามหลักการของประชาธิปไตยในเรื่องเสรีภาพและความเสมอภาค ไปสู่ความใหม่ในพื้นที่ของชีวิตทางสังคม นั้นได้ทำให้เกิดการแพร่พันธ์แนวความคิดแบบตรงกันข้าม /แบบการเป็นปรปักษ์ (the proliferation of new antagonisms)ควบคู่กันไปด้วย ในขณะที่การปฏิบัติประชาธิปไตยนี้ได้นำไปสู่การสร้างความเป็นปัจเจกชนและกลุ่มผู้กระทำการในแบบแผนในความเป็นประชาธิปไตย ด้วยการสร้างคุณค่าของความเสมอภาคและเสรีภาพที่เป็นศูนย์กลางของชีวิตทางสังคม ในอีกด้านหนึ่งที่ดำเนินไปพร้อมกันก็คือ การล้มล้างอำนาจ (subversive power) ของวาทกรรมในระบบประชาธิปไตยเป็นตัวกระจายเผยแพร่มูลค่า / ความกว้าง (wider) ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ของชีวิตทางสังคม ความเป็นไปได้ในวาทกรรมของความเป็นประชาธิปไตยที่ได้ผูกพันกับการก่อตัวกระทำกรรวมกลุ่ม (collective actors) ซึ่งท้าทายต่อทศวรรษที่มีต่อความเป็นสังคมในเรื่องความเป็น ธรรมชาติ และการไม่ยืดหยุ่น (rigid) ของระบบช่วงชั้นบังคับบัญชาของตำแหน่งที่แตกต่างกัน

นัยสำคัญของการปฏิบัติประชาธิปไตยได้บ่งบอกถึงการเริ่มต้นของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) โดยที่ลาคาวและมูฟ ได้ทำให้เรื่องนี้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงความแตกต่าง (distinction) ระหว่างความสัมพันธ์ของเงื่อนไขส่วนที่อยู่ภายใต้กำกับ (subordination) กับความสัมพันธ์ของการกดขี่ (oppression) แต่ก่อนจะมีการอธิบายสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องด้วยการ โดยไม่มีคำถามในเรื่องของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relation) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบการกดขี่ ที่มีเงื่อนไขที่ตัวการมีความสัมพันธ์แบบมีอยู่ภายใต้กำกับ เป็นจุดเปลี่ยนที่จะเป็นข้างเป็นฝ่ายแบบ คู่ตรงกันข้าม (antagonism) อะไรที่เป็นเงื่อนไขที่จะไปจัดระบบความสัมพันธ์ให้เป็นไปแบบคู่ตรงกันข้าม ซึ่งจะเกิดเป็นเรื่องของ SMs ลาคาวกับมูฟ เสนอว่า คู่ตรงกันข้ามอาจจะเกิดขึ้นเมื่ออัตลักษณ์ของวัตถุวิสัยที่กำหนดไว้ ถูกลบล้าง (negated) โดยปฏิบัติการของวาทกรรม (discursive practice)อื่น การลบล้าง (negation)วัตถุวิสัยดังกล่าว มี 2 รูปแบบคือ (1) การลบล้างความเป็นสิทธิ (negation of right) เมื่อได้รับสิทธิจึงนำไปสู่การตั้งประเด็นเรียกร้อง (2) การเป็นฝ่ายตรงข้ามที่ขัดแย้งหวน (contradictory interpellation) เมื่อมีผลของการเปลี่ยนผ่านทางสังคม โดยที่จะประสงค์จะใช้ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีอยู่ก่อนที่จะสร้างขึ้นเป็นความสัมพันธ์ที่อยู่ภายใต้กำกับ (Mouffe,1988 : 94 ; Laclau and Mouffe,1985 : 159)

ลาคาวและมูฟ ช่วยการเชื่อมโยงให้เห็นถึงการก่อตัวของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) กับโครงสร้างการเปลี่ยนผ่าน โดยการอธิบายด้วยเรื่องของการตอบสนองต่อความเป็นคู่ตรงกันข้าม (antagonisms) ซึ่งพัฒนาด้วยการหลอมรวมกันของ “การครอบงำแบบใหม่” หลังสงครามโลกครั้งที่สอง รูปแบบใหม่ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพื้นฐานที่เปลี่ยนแปลงการผลิต ความเป็นธรรมชาติของรัฐและวัฒนธรรม ที่เป็นผลต่อเนื่องมาจาก (1) การเพิ่มขึ้นของการเปลี่ยนเป็นจากสินค้าและบริการ

(commodification) การเปลี่ยนสู่การเป็นระบบราชการ (bureaucratization) การเปลี่ยนเป็นมวลชน (massification) ของชีวิตทางสังคม (social life) ต่างจากโอเฟฟ ที่เสนอว่า การเพิ่มขึ้นของการเปลี่ยนของสินค้า (commodification) ของชีวิตทางสังคม เป็นผลมาจากการทะลุทะลวงของความสัมพันธ์ของนายทุน ที่แพร่กระจายเข้าไปยึดครองในพื้นที่ของชีวิตทางสังคม (Laclau and Mouffe, 1985 : 160-161; Mouffe, 1988 : 92) การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการแรงงานนำไปสู่การจัดการที่เป็นทางวิทยาศาสตร์ นำไปสู่การเพิ่มในศักยภาพการผลิต / ผลิตภาพที่เพิ่มขึ้น และสร้างพื้นฐานการเปลี่ยนผ่านของสังคมที่นำไปสู่พื้นที่ทางการตลาดขนาดใหญ่ ที่มีความต้องการการดำรงอยู่แบบใหม่ที่สร้างสรรค์ที่เป็นมากกว่าการผลิตของแรงงานมนุษย์ ที่จะไปสร้างการเปลี่ยนในการผลิตสินค้าและบริการ. (2) การเพิ่มขึ้นของรัฐสวัสดิการได้นำไปสู่บทบาทที่เพิ่มขึ้นของระบบราชการที่มีความสัมพันธ์ทางสังคมและการเจาะตรงที่ลึกลงไป โดยรัฐและการมีบทบาทของรัฐที่ขยายตัวของพื้นที่ของชีวิตทางสังคม จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจน / พร่ามัวขึ้นในระหว่างความเป็นส่วนตัว (private sphere) และพื้นที่สาธารณะ (public sphere) และนำไปสู่ความขัดแย้งใหม่ๆ ที่หลากหลาย. (3) กระบวนการของการทำให้เป็นมวลชน (massification) ของชีวิตทางสังคม เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในวิถีของวัฒนธรรมที่ฟุ้งกระจาย และการก่อตั้งขึ้นของวัฒนธรรมมวลชนที่เป็นการแสดงถึงเป็นไปในของวิถีชีวิตที่เป็นไปในลักษณะเดียวกัน (homogeneous way of life) และแบบแผนทางวัฒนธรรมของสังคม (Mouffe, 1984 : 140-41 ; Laclau and Mouffe, 1985 : 163-4)

4.4 ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเรื่องของการขาดตอน (Social Movements as discontinuity)

นักทฤษฎีด้าน NSM จะนำเอาความสนใจที่มีต่อสองเรื่องมาบรรจบกัน (converge) คือ (1) การค้นหารอยแตกหัก (rupture) และ (2) การขาดตอน (discontinuity) เมื่อเปรียบเทียบขบวนการใหม่กับการต่อสู้แบบเดิม (traditional struggle) และการเป็นปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective actors) ความใหม่ของการเป็นผู้ปฏิบัติการจะทำให้เห็นศูนย์กลางความขัดแย้งร่วมสมัยที่หลากหลาย ที่จะเป็นประเด็นใหม่ๆ ของสังคม ได้นำไปสู่การสร้างคุณค่าใหม่ๆ เป็นปฏิบัติการในพื้นที่ใหม่ (terrains) นำไปสู่การจ้างงานแบบใหม่และการจัดรูปแบบองค์กรขึ้นแบบใหม่ตามไปด้วย

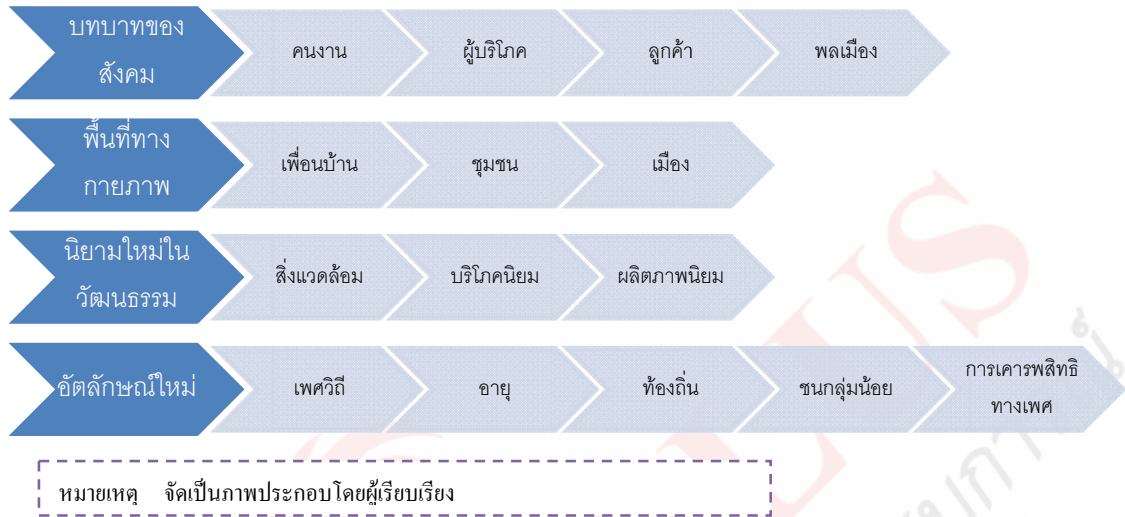
ในเรื่องของรอยการแตกหักกับปฏิบัติการรวมกลุ่มแบบเดิมจะเห็นถึงความหลากหลายร่วมสมัยในการต่อสู้ ที่ผู้ปฏิบัติการไม่ดำรงตามพื้นฐานความเป็นสถาบัน (ทางเศรษฐกิจ) ชนชั้นทางสังคม โดยจะเห็นการแทนที่ด้วยการรวมกันของกลุ่มทางสังคมที่แปรผันไปตามอัตลักษณ์ ที่ไม่ได้กำหนดโดยตำแหน่งของกระบวนการของการผลิต หรือการอ้างอิงอุดมการณ์แบบเดิมที่เป็นชาย ขาวหรือเป็นกลาง เช่นที่โอเฟฟ ได้อธิบายว่า “ความเป็นสากลความขัดแย้งทางการเมือง คือ ความเป็นรหัสลับ (coded) ใน

การรวมกลุ่มประเด็นของการเคลื่อนไหว เช่นกรณี gender /sexual orientation / locality (Offe,1985 : 831)

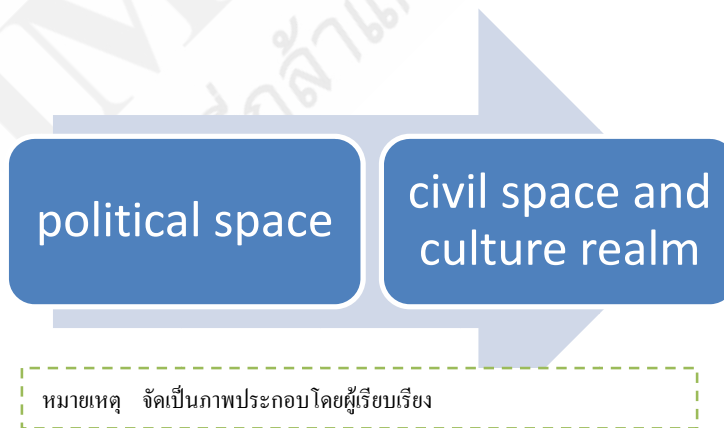
การขาดตอน (discontinuity) เช่นการต่อสู้แบบเดิม เป็นประเด็นและคุณค่าที่ถูกหยิบยกขึ้นเป็น ความใหม่ของการเคลื่อนไหว นักทฤษฎี NSM เน้นว่า ผู้ปฏิบัติการใหม่ต่อสู้กับการควบคุมของ กระบวนการผลิตความหมาย – การผลิตและการเป็นเบื้องต้นที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์และสถาบันของอัต ลักษณ์ใหม่ๆ ในขณะที่ตรงกันข้ามกับผู้ปฏิบัติการแบบเดิม ที่เป็นพรรคการเมืองกับสหภาพแรงงาน ซึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติการในระดับกลยุทธ์ –เครื่องมือของการปฏิบัติการ (strategic-instrumental level)และ เกี่ยวกับปัจจัยการผลิตซ้ำและการกระจายสินค้า – ในขบวนการเคลื่อนไหวแบบใหม่ จะเป็นปฏิบัติการ ในระดับการปฏิบัติการการสื่อสาร (communicative level)และเกี่ยวข้องกับการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม เป็นการรวมตัวกันทางสังคมและเป็นการสร้างตัวขึ้นเป็นสังคม (socialization) (Cohen,1983 : 106; Habermas,1981:33) พวกเขาต่อสู้เพื่อสิทธิที่เป็นจริงสำหรับอัตลักษณ์ของพวกเขา / สำหรับความ เป็นไปได้ของการจัดวางความคิดที่สร้างสรรค์ของพวกเขา / ส่วนที่เกี่ยวกับอารมณ์ในชีวิตของพวกเขา และภูมิหลังและประสบการณ์ระหว่างบุคคลของพวกเขา (Melucci,1980 : 218) พวกเขาต่อสู้สำหรับ การจัดที่ที่เหมาะสมใหม่ (reappropriation) ของเวลา ของสถานที่ และของความสัมพันธ์ใน ประสบการณ์ประจำวันของความเป็นปัจเจกชน (219)

การเคลื่อนไหวเป็นประเด็นที่ขยายกว้างวงออกไป เพราะเป็นเรื่องการถอนรากถอนโคน (eradication) ของการแบ่งกลุ่มเฉพาะ (discrimination)และการกดขี่ข่มเหง เป็นเรื่องของการปฏิเสธใน บทบาทแบบเดิมของสังคม ที่เป็นเรื่อง คนงาน ผู้บริโภค ลูกค้ายในงานบริการสาธารณะและพลเมือง เป็น การจัดลำดับความเหมาะสมใหม่ของพื้นที่ทางกายภาพ ที่เป็นเรื่อง เพื่อนบ้าน ชุมชนท้องถิ่น (locality) และเมือง เป็นการให้คำนิยามใหม่ (redefinition) ของวัฒนธรรมและภาคปฏิบัติของความสัมพันธ์ที่มีต่อ ธรรมชาติ ที่เป็นเรื่อง สิ่งแวดล้อม การบริโภคนิยม การผลิตภาพนิยม และสร้างความเป็นความเป็นอัต ลักษณ์ใหม่ให้เป็นสถาบัน ที่เป็นเรื่อง เพศวิถี อายุ ท้องถิ่นนิยม ชนกลุ่มน้อย การเคารพในสิทธิทางเพศ สิ่งต่างๆเหล่านี้คือการอุทิศตนเพื่อการค้นหา คุณค่าของความเท่าเทียม (values of equity)และการมีส่วนร่วม (participation) องค์กรประกอบโดยละเอียดของความเป็นปัจเจกชน (anatomy of the individual) ความเป็นประชาธิปไตย ความหลากหลายและความแตกต่าง การปฏิเสธในการถูกบริหารจัดการ (manipulation) ระเบียบกติกากำกับและการบริหารแบบราชการ ผลประการหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นเบื้องต้นก็คือการเปิดประเด็นถกเถียงต่อสาธารณะ (public discussion) ถึงความเป็นเรื่องส่วนตัว (private)ที่มีก่อนหน้านั้น – เช่น การเคารพในสิทธิทางเพศ (sex orientation) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภูมิหลังในอัต ลักษณ์ ความสัมพันธ์ในครอบครัว – สิ่งเหล่านี้ได้ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในเส้นแบ่งเขต

(demarcation) แบบเดิม ระหว่างพื้นที่ความเป็นปัจเจกกับพื้นที่สาธารณะ (Offe,1985 : 817 ; Melucci,1980 : 219 ; Laclau and Mouffe,1985)

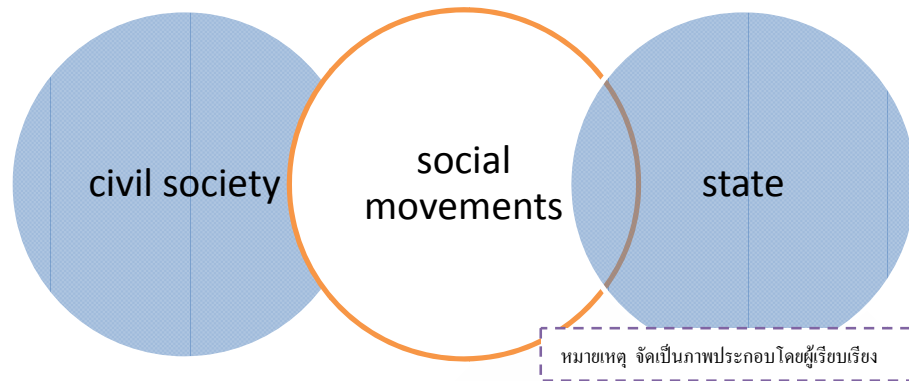
นอกเหนือจากเรื่องของสัญญาณของรอยแตกหัก (sign of rupture) ที่เป็นความขัดแย้งแบบเดิมของสังคม จะสังเกตว่า จะเป็นพื้นที่ที่ปฏิบัติการภาคสนามของการปฏิบัติการรวมกลุ่มที่หลากหลายร่วมสมัย นักทฤษฎีด้าน NSM ต่างชี้ว่า การสร้างสรรค์ความหมายใหม่ และการทบทวนคำอธิบาย (reinterpretation) ต่อปทัสถานทางสังคมและคุณค่าที่เข้ามาแทนที่นั้น จะเป็นไประดับของการรวมกันเป็นสังคม (social integration) ไม่ใช่ระดับของกลไกกำกับ (steering mechanisms) (รัฐ) ดังนั้น นักทฤษฎีด้าน NSM จึงเสนอว่า พื้นที่ของความขัดแย้งทางสังคมได้เคลื่อนย้ายจากพื้นที่ของการเมือง (political sphere) ไปสู่พื้นที่ของประชาสังคมและอาณาบริเวณของวัฒนธรรม (civil society and culture realm) (Touraine ,1985 ; Melucci,1985 :789)

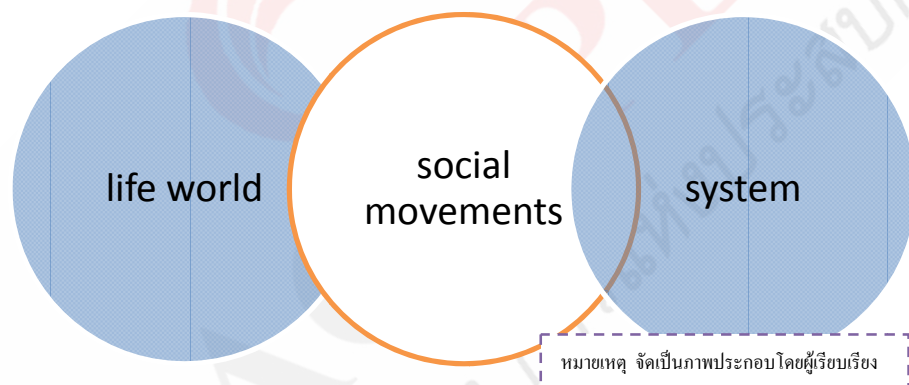
นักทฤษฎี NSM ชี้ว่า ขบวนการเคลื่อนไหวแบบใหม่เป็นการเปลี่ยนรูปของประชาสังคม (transforming civil society) โดยการสร้างสรรค์พื้นที่ขึ้นใหม่ (new space)/ สร้างพันธมิตร (new solidarities) ขึ้นใหม่ และสร้างรูปแบบความเป็นประชาธิปไตยขึ้นใหม่ (new democratic forms) (Cohen, 1983:106) ซึ่งเป็นบริบทการเป็นพื้นที่ของเสรีภาพ (liberated space) ที่เป็นทางเลือกของ ปทัสถานและคุณค่าระหว่างสังคม เป็นอัตลักษณ์ใหม่ / เป็นพันธมิตรใหม่ / เป็นรูปแบบใหม่ เหตุผลเหล่านี้เป็นประเด็นที่ Gramsci ยกเป็นข้อถกเถียงในเรื่องของความจำเป็นที่จะเคลื่อนย้ายออกจาก สงครามของการกลยุทธ์ (war of maneuver) ไปสู่สงครามของการสร้างตำแหน่งแห่งที่ทางสังคม (war of position) ในกรณีนี้ พื้นที่ใหม่นี้จะเป็นแนวทางนำร่อง (trenches) ใหม่ ที่ Gramsci บอกว่า จะมีการแพ้ อย่างราบคาบ (conquered) และการตรึงไว้อย่างมั่นคง (secured) ในกระบวนการของการสร้างโครงการ การตอบโต้ - การครอบงำ (counter-hegemonic project)

อย่างไรก็ตาม ก็มีความแตกต่างในเรื่องเหล่านี้ในวิธีคิดของนักทฤษฎีแต่ละคนที่เชื่อมโยง ขบวนการเคลื่อนไหวใหม่และความเป็นระบบการเมือง ทูเรน อธิบาย ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) เป็นเรื่องในระดับของประชาสังคม (เป็น social integration) และไม่รวมในอาณาบริเวณของการ เป็นการเมือง (system integration) ขบวนการเคลื่อนไหวภาคปฏิบัติการในระดับการเมือง ไม่ใช่การ เคลื่อนไหวทางสังคมที่เหมาะสม เพราะต่างก็เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์ (เป็นการ ต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์) หรือเป็นการต่อสู้ภาคปฏิบัติการที่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเป็น ระดับที่ต่ำกว่าการปฏิบัติการทางสังคม เป็นเรื่องของนักการเมือง / ตัวบุคคล / ไม่เป็นสถาบัน (politico-institutional) แต่ลาคาวและมูฟ มีความเห็นไปทางตรงกันข้ามว่า ประเด็นที่เป็นตัววิถุณของคู่ตรงกัน ข้าม (multiple point of antagonism) ที่ปรากฏขึ้นจะนำไปสู่การขยายตัวออกไปเป็นสู่การเป็นการเมือง และนำไปสู่การแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว (proliferation) ของพื้นที่ทางการเมือง ความขัดแย้งทางสังคม จะขยายไปสู่พื้นที่ใหม่ของชีวิตทางสังคม (social life) เป็นสนามของการเมืองที่กว้างใหญ่ (Mouffe, 1988: 96) ลาคาวกับมูฟ อธิบายขบวนการเคลื่อนไหวใหม่เหล่านี้ว่า เป็นการทดสอบกับรัฐใน การให้คำนิยามใหม่ของคำว่าพื้นที่สาธารณะและปัจเจก (public and private sphere) และเป็นการเปลี่ยน รูปประเด็นของความเป็นส่วนตัว / ปัจเจก เข้าไปสู่เป็นประเด็นทางการเมือง (Mouffe, 1985:161-3 ; 1988 : 93)

นักทฤษฎีคนอื่น (Habermas, 1981; Offe, 1985; Melucci, 1985) อธิบาย SMs ว่า เป็นสื่อกลาง (intermediary) ของพื้นที่ระหว่างประชาสังคมกับรัฐ (civil society and state)

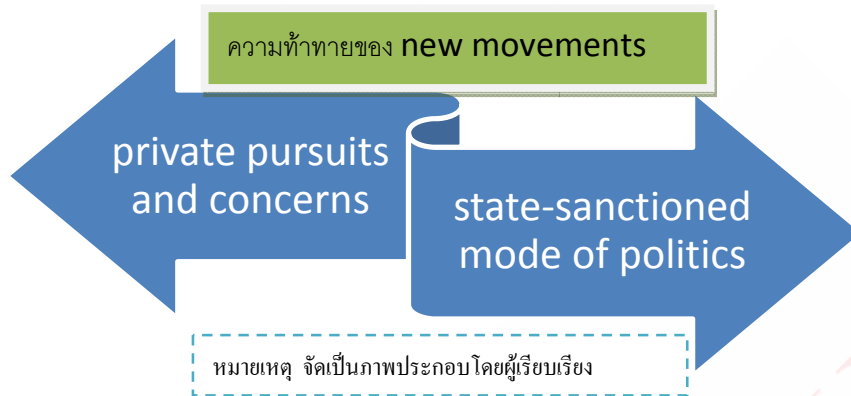

สำหรับฮาเบอร์มาส เห็นว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) เป็นปฏิบัติการในพื้นที่ย่อยของการเป็นสถาบัน (sub-institutional) เป็นพื้นที่พิเศษแบบเป็นรัฐสภา (extra – parliamentary) ซึ่งเป็นการจัดวาง SMs ไว้ในพื้นที่ระหว่าง ส่วนที่เป็นระบบกับส่วนที่เป็น โลกของชีวิต (system and life world) (Habermas,1981:36)

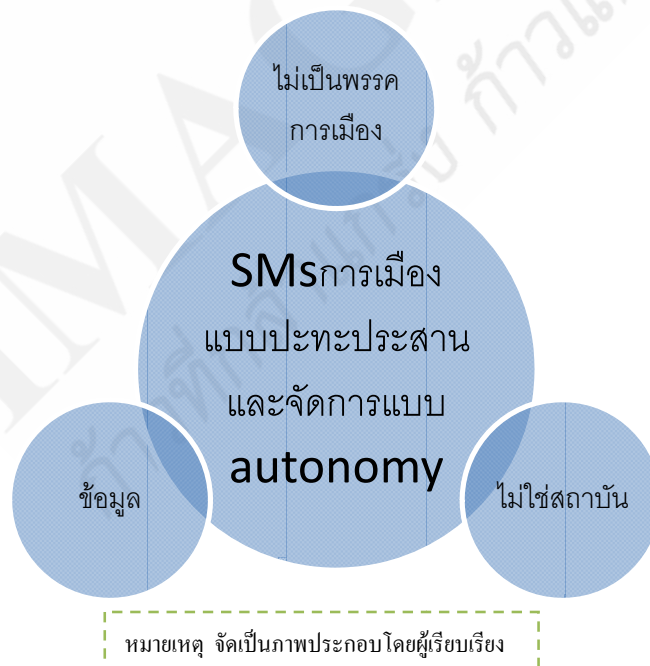

โอฟเฟ ตั้งประเด็นว่า ขบวนการเคลื่อนไหวใหม่ เป็นเรื่องท้าทายต่อเขตแดนของการเป็นสถาบันการเมือง (boundaries of institutional politics) โดยลดความความชัดเจนเด็ดขาด (tearing down) การแบ่งขั้วกัน(dichotomies) ระหว่างความเป็นส่วนตัวกับชีวิตสาธารณะ (private and public life) ระหว่างปฏิบัติการที่เป็นสถาบัน และไม่เป็นสถาบัน ระหว่างความเป็นการเมืองและประชาสังคม เป็นการสร้างให้เป็นการเมือง (politicize) ให้เกิดขึ้นในภาคส่วนของประชาสังคม เป็นปฏิบัติการเชื่อมผ่านพื้นที่ระหว่างความเป็นส่วนตัวกับส่วนที่เกี่ยวข้อง ในด้านหนึ่ง(between “private” pursuits and concerns) กับความเป็นสถาบัน หรือการแทรกแซงทางของรัฐตามวิถีทางการเมือง ในอีกด้านหนึ่ง (Offe,1985 : 820) โอฟเฟ เสนอว่า การปฏิบัติการของ SMs คือ การทำให้กลายเป็นการเมืองของประชา

สังคม ที่ไม่มีการผลิตซ้ำของรูปแบบการควบคุม การกำกับกติกา และการแทรกแซงของรัฐ (note 3)

ในขณะที่เมลูซซี (Melucci) ก็เสนอไปในทางเดียวกันว่า เป็นเรื่องของความเป็นระหว่างกลางของพื้นที่สาธารณะ (intermediate public space) ที่ซึ่ง SMSs ได้สร้างประชาสังคมเพื่อรับฟังข้อมูลข่าวสารและเป็นที่ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังกระบวนการปะทะประสานทางการเมือง อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวจะเป็นเพื่อการรักษาไว้ในอำนาจของจัดการปกครองตนเอง (autonomy) เพราะไม่ได้เป็นสร้างให้เป็นสถาบัน รวมทั้งไม่ทำให้เป็นพรรคการเมือง โดยที่เลือกที่จะสร้างวิถีของการควบคุมแบบปกครองตนเองมากกว่าจะสร้างเป็นระบบความเป็นการเมือง (Melucci, 1985 : 815 ; 1980 : 220)

โครงสร้างการจัดตั้งของ NSMs จะแตกต่างจากการปฏิบัติการรวมกลุ่มแบบเดิม โดยนักทฤษฎี NSM เกือบทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะเพิกเฉยต่อการจัดตั้งตามมิติของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมหรือ SMs ซึ่งเมลลูซซี ตั้งประเด็นว่า การเคลื่อนไหวไม่ได้ดำรงอยู่ในมิติทางวัฒนธรรม เพราะว่า นักทฤษฎีเหล่านี้ต่างมีรูปแบบของสมมติฐานรูปแบบขององค์กร (organizational forms) (Melucci, 1985 :813) เพียงแต่ว่ารูปแบบการจัดตั้งองค์กรเหล่านี้แตกต่างไปจากแบบเดิม จึงทำให้ให้นักทฤษฎีเหล่านี้ สูญเสียความเป็นเครือข่ายการปะทะประสาน ของการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตยที่เป็นที่ยอมรับ (permitting) ที่จะร่นระยะเวลา ร่นระยะทางของการมีส่วนร่วมให้สั้นลง และสามารถรองรับความประสงค์ของผู้คนทั้งในและนอกองค์กรได้

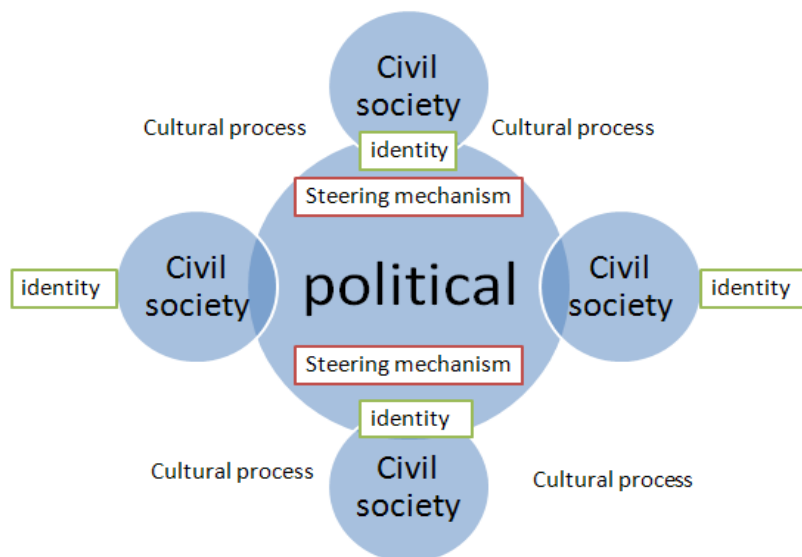
รูปแบบขององค์กรและวิถีของปฏิบัติการเหล่านี้ จะลดการมุ่งเน้น (de-emphasize) การแบ่งขั้วที่ชัดเจนแบบเดิม (traditional dichotomies) เช่น ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับการนำ การเป็นสมาชิกกับการไม่เป็นสมาชิก ความเป็นส่วนตัวกับบทบาทสาธารณะ วิธีการและเป้าหมาย เครื่องมือและเครื่องหมายสำหรับการปฏิบัติการ (Offe, 1985 : 830 ; Melucci, 1985) ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับการนำ คือการกัดกร่อน (undermine) โดยสร้างเป็นจุดแข็งของ โครงสร้างการมีส่วนร่วมของระบบประชาธิปไตย แทนส่วนที่ขาดหายไปของสำนักงานการเลือกตั้งที่จะทำหน้าที่กำกับ /ขัดจังหวะ และเป็นลดความเป็นราชการให้เล็กลง(Melucci, 1980) การจะจำกัดความต้องการของสมาชิก คือการลดค่านิยมที่จะเป็นเจ้าของการเคลื่อนไหว เพราะว่า การมีส่วนร่วมจะเป็นการคาดหวังในทางปฏิบัติของผู้เข้าร่วมจัดตั้งว่าจะคาดหวัง อะไรสำหรับการเคลื่อนไหวในแต่ละวัน จะเป็นการสร้างความชัดเจนในความเป็นส่วนตัวกับบทบาทสาธารณะ (private and public roles) ที่ร่วมหาทางออก (diffuse) ด้วยกัน

การจัดรูปองค์กรของ NSM จะไม่มีเครื่องมือที่จะไปทำหน้าที่ที่จะไปบรรลุเป้าหมายทางการเมือง เพราะไม่มีชัดเจนในความแตกต่างระหว่างวิธีการและเป้าหมายของการเคลื่อนไหว (goals and means of movements) ดังนั้นความแตกต่างระหว่างเครื่องมือและเครื่องหมายของปฏิบัติการจึงขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องของเรื่อง (relevant) การจัดตั้งองค์กรจึงเป็นการประกอบขึ้นโดยองค์ประกอบของการสื่อสารของตนเอง เมลลูซซีอธิบายว่า เป็นการปฏิบัติการเน้น ไปยังรหัสสัญญาณวัฒนธรรม ซึ่งมีรูปแบบของการเคลื่อนไหวเป็นประเด็นการสื่อสาร เป็นการท้าทายทางสัญลักษณ์ของโครงสร้างการเป็นผู้กำหนด (Melucci, 1985 : 801) กรณีข้างต้นอาจจะใช้คำว่า สื่อกลาง (medium)...คือ ประเด็นของการสื่อสาร (801) การเคลื่อนไหวที่เป็นการท้าทายต่อรหัสสัญญาณวัฒนธรรมและมีการแสดงออก เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับและใช้คำเน้นการอยู่ของพวกเขา เป็นการเสนอทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ (812) นี้คือกลุ่มของความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ไม่เหมาะสม สำหรับการประเมินผลกระทบของ SMs เพราะว่า เป็นผลจากการกระทำที่พวกเขาเลือกที่จะได้รับจากการตัดสินใจโดยตัวเอง

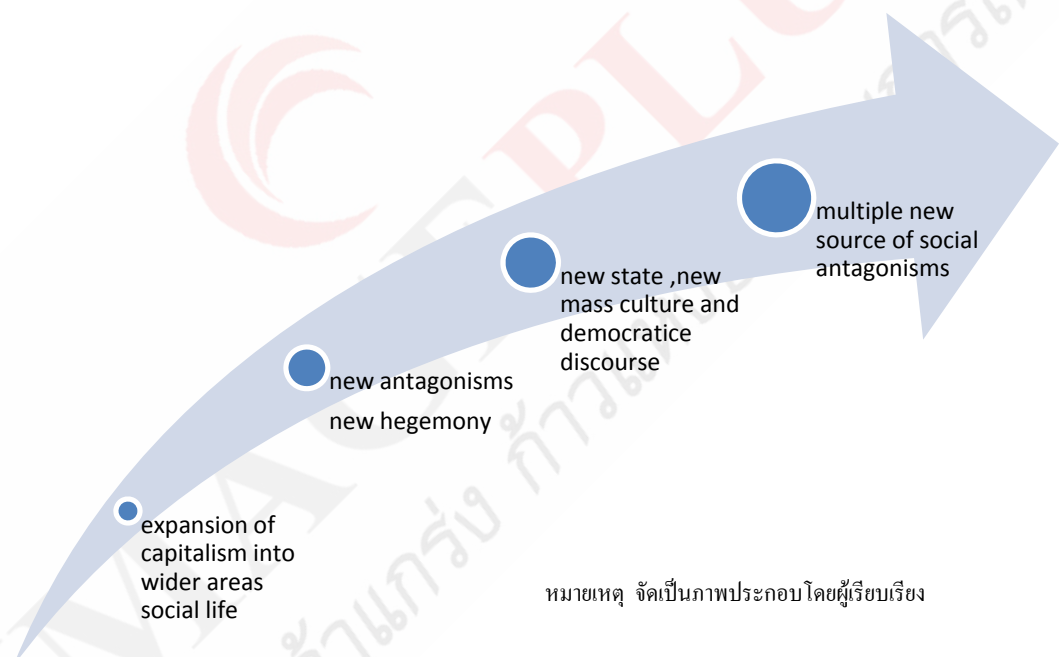
4.5 การประมวลกรอบแนวคิดของ NSM (Assessment of the NSM paradigm)

NSM เสนอทัศนะที่จะศึกษาความสำคัญในธรรมชาติความหลากหลายของความขัดแย้งทางสังคมสมัยใหม่ โดยวิธีการศึกษาแบบไม่ใช่นักลดทอนนิยม (non-reductionist) โดยเคลื่อนตัวออกไปจากประเด็นวิธีการแบบลดทอนนิยมที่มีให้ความสนใจต่อเศรษฐกิจและชนชั้น เป็นทัศนะใหม่ที่สามารถแยกแยะต้นตอใหม่ๆของความขัดแย้งที่จะไปสู่การเป็นผู้ปฏิบัติการใหม่ การเน้นกระบวนการของสถาบันของอัตลักษณ์ใหม่และความใหม่ของบางส่วนของปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวที่หลากหลายทำให้นักทฤษฎี NSM ยอมรับที่จะขอแตกหักกับแบบแผนเดิมๆที่ผ่านมา

- (1) จุดแข็งในโมเดลของ โอฟเฟ้ที่เป็นการอธิบายเรื่อง วิกฤติของการบริหารวิกฤติ (crisis of crisis management) โดยอ้างอิงถึงปัจจัยทางโครงสร้างและความเป็นการเมืองและกระบวนการทางวัฒนธรรม โอฟเฟ้ได้เน้นความเป็นการเมืองที่เป็นสื่อกลางโดยธรรมชาติของความสัมพันธ์เศรษฐกิจและสังคม และเสนอให้ใช้วิธีการแบบไม่ใช่เป็นไปตามวิธีการของนักลดทอนนิยม ที่จะพิจารณาเรื่องของความขัดแย้งและอัตลักษณ์ในสังคมสมัยใหม่ ในเรื่องของกลไกกำกับกลไก /รัฐ เป็นการแสดงให้เห็นถึงแหล่งของอำนาจและความขัดแย้ง และไม่เพียงแต่เป็นปรากฏการณ์พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ยังมีการเกิดขึ้นของผู้ปฏิบัติการใหม่ ที่เป็นผลจากการขยายตัวของ การแทรกแซงของทำงานของกลไกกำกับของรัฐที่มีต่อเศรษฐกิจและชีวิตทางสังคม จึงเป็นผลให้ความเป็นอัตลักษณ์ของคนในสังคม ถูกสถาปนาขึ้นในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกันระหว่างรัฐและประชาสังคม

- (2) การวิเคราะห์ของลาควาและมูฟ ได้มุ่งไปยังกระบวนการก่อตัวขึ้นของอัตลักษณ์ใหม่ โดยการปฏิรูปแนวความคิดเรื่องของการครอบงำ ลาควาและมูฟเน้นการเปิดเผย การคาดไม่ถึง และธรรมชาติความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์ของสังคมน ลาควาและมูฟ อธิบายการเกิดขึ้นของ NSMs ว่าเป็นการรวมตัวกันของคู่ตรงกันข้ามใหม่ (new antagonisms) ที่สร้างขึ้นโดยการครอบงำใหม่ (new hegemonic formation) ที่ประกอบรวมตัวกันขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นใหม่ ที่นำไปสู่การจัดองค์กรใหม่ของกระบวนการผลิตและการขยายตัวของระบบทุนนิยมที่จะแทรกเข้าไปในพื้นที่ของชีวิตของสังคมน เป็นการเกิดขึ้นของรัฐชนิดใหม่และวัฒนธรรมแบบมวลชนแบบใหม่ เป็นการเพิ่มขึ้นของวาทกรรมประชาธิปไตย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เป็นสนามของความขัดแย้งทางสังคมนที่กว้างใหญ่ และมีตัวทวิใหม่ๆของการเป็นคู่ตรงกันข้ามทางสังคมน ที่จะเป็นตัวทวิของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมน

- (3) ทฤษฎีปฏิบัติการของทูเรน พยายามที่จะช่วยเหลือเรื่องการศึกษา (subject) จากรูปแบบของการลดทอนนิยมและแสวงหาที่สร้างความสมดุลระหว่างโครงสร้างกับผู้ปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมทางสังคมยุคหลัง-อุตสาหกรรม ซึ่งมีเทคโนโลยีใหม่และการเพิ่มขึ้นของผลสะท้อนกลับไปยังผู้ปฏิบัติการ ได้นำไปสู่การเกิดขึ้นของความขัดแย้งใหม่และผู้ปฏิบัติการใหม่ ทูเรน เน้นไปยังเรื่องการทำหน้าที่ของสังคมน (ในมิติของการศึกษาความเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งในประวัติศาสตร์ (synchronic) และตั้งอยู่บนพื้นฐานการให้คำอธิบายตรงๆ

ตามกฎเกณฑ์ (normative contestation) ทำให้เห็นส่วนที่สำคัญของขบวนการเคลื่อนไหวใหม่ ที่เป็นการเกิดขึ้นใหม่ของผู้ปฏิบัติการใหม่ บนการต่อสู้ที่ไม่เรื่องเศรษฐกิจ ไม่เป็นการเมือง เป็นของการชุมนุมที่เพิ่มขึ้นของสะท้อนกลับ (reflexivity) ของสังคมในยุคหลัง-อุตสาหกรรม ที่เป็นการพิจารณา (regarding) สร้างเป็นสังคมของความเป็นจริง

4.6 ลักษณะสำคัญ 5 ของ NSM paradigm ประกอบด้วย

4.6.1 ทฤษฎี NSM เสนอให้การนับการเริ่มต้นของ SMs แบบครึ่งๆกลางๆ และเพิกเฉยต่อการแยกแยะกระบวนการ โดยรวมที่วางกันการเปลี่ยนเงื่อนไขไปสู่การปฏิบัติ NSM อธิบายวิธีการของ SMs โดยการอ้างอิงความเป็นโครงสร้าง ความเป็นประวัติศาสตร์ ความเป็นการเมืองและกระบวนการทางอุดมการณ์ แต่ไม่รวมการวิเคราะห์ความมิตของการเป็นกลยุทธ์-เครื่องมือ (strategic – instrumental dimension) ของปฏิบัติการทางสังคม – ที่บ่งชี้ถึงการตัดสินใจของส่วนที่เป็นปัจเจกและกลุ่ม การพัฒนากลยุทธ์และการระดม /เคลื่อนย้ายทรัพยากร (mobilize resource) การไปมุ่งเน้นความเป็นอัตลักษณ์แทนจึงละเลยต่อการพิจารณาดังคำถามต่อกลยุทธ์ โดยมีสมมติฐานว่ากลุ่มทางสังคมพัฒนาสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาเป็นลำดับแรกและได้นับเอาการเป็นกลยุทธ์-เครื่องมือของการปฏิบัติการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งไปแล้ว นักทฤษฎี NSM ศึกษาเฉพาะที่เป็นส่วนแรก ซึ่งเป็นส่วนที่พวกเขาเห็นว่า สำคัญที่สุด ในระยะนี้จะเป็นระยะที่การพัฒนาแนวความคิดของ SMs และความเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มที่ยังไม่สมบูรณ์ (flawed) การพัฒนาอัตลักษณ์โดยเฉพาะในกระบวนการระหว่างกลุ่มพลังทางสังคม และการจัดตั้ง /กลยุทธ์ของความเกี่ยวข้อง เป็นส่วนหนึ่งของการรวมกัน ที่จะเห็นความแตกต่างกันในสองระดับที่ต่อเนื่องกัน (sequential) อย่างชัดเจน

ยกตัวอย่างการวิเคราะห์พลังแห่งอำนาจ (powerful) ของโอเพฟ ที่ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดในการแยกแยะตัวเองในศักยภาพของโครงสร้าง (structural potential) สำหรับ SMs โดยเห็นว่า โครงสร้างการเปลี่ยนผ่านจะทำงานอย่างไร และการสร้างสรรค์เงื่อนไขทางการเมืองของผู้ปฏิบัติการใหม่ จะแทรกแซงทางการเมืองได้อย่างไร ลาคาวและมูฟ ได้ชี้ให้เห็นอย่างถูกต้องว่า การเปลี่ยนจากเงื่อนไขสู่ภาคปฏิบัติ ไม่ได้ถูกอธิบายโดยความเป็นศักยภาพของโครงสร้าง (structural potential) หรือโดยเงื่อนไขที่อยู่ภายใต้สังกัดในตัวเอง (subordination) แต่เกิดขึ้นเพราะมีประเด็นของวาทกรรมประชาธิปไตย (democratic discourse) ที่มีความเพียงพอที่จะเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดรูปแบบใหม่ของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (new form of collective action) การมีจินตนาการของประชาธิปไตยแต่เพียงลำพังนั้น ไม่สามารถอธิบายว่าทำไมการเคลื่อนไหวแบบใหม่จึงเกิดขึ้นในระหว่าง 1960s และก่อนหน้านั้นจึงไม่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามทั้งลาคาวและมูฟ ที่พยายามจะเน้นการเป็นสังคมเปิด และไม่สามารถที่จะ

ชี้ให้เห็นว่า การประกอบขึ้นของตัวการของสังคม (social agent) ไม่ได้เป็นตัวผลักดัน / ตัวตัดสินใจ (arbitrary) ของกระบวนการ จากประสบการณ์ที่แลกเปลี่ยนจะเห็นถึงเงื่อนไขของโครงสร้าง และเห็นถึงข้อจำกัดความเป็นไปได้ของอัตลักษณ์ที่จะก่อการขึ้น การละเลยส่วนประกอบพิเศษของวาทกรรม (extra-discursive elements) ทำให้ลาคาวและมูฟ หันไปพิจารณา วาทกรรมของการลดทอนนิยม (discursive reductionism) เป็นประเด็นแทนที่การลดทอนนิยมในเรื่องของเศรษฐกิจและชนชั้น (economic and class reduction) (Assies, 1990:57) อย่างไรก็ตาม เมื่อหันมาพิจารณาเรื่องการเกิดขึ้นของการเคลื่อนไหวแบบใหม่ ลาคาวและมูฟ ก็โยนไปยังเงื่อนไขทางโครงสร้าง (ที่เกิดขึ้นใหม่) ที่เป็นการขยายตัวของระบบทุนนิยมและสวัสดิการของรัฐ

ในการวิเคราะห์จุดเริ่มต้นของการเกิด SMs ที่วิเคราะห์แบบสัมพันธ์ผกผันต่อกัน (circularity) โดยประเด็นที่ชัดเจน ของทูเรน ว่า ในด้านหนึ่ง NSMs จะมีผู้ปฏิบัติการใหม่เพราะว่าเป็นการแสดงออกถึงความขัดแย้งใหม่ที่แสดงออกต่อการเป็นชนิดใหม่ของสังคม – ในที่นี้คือเป็นสังคมหลัง-อุตสาหกรรม แต่ในอีกด้านหนึ่ง สังคมหลัง-อุตสาหกรรมคือความใหม่ เพราะว่าได้ทำให้เกิดผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่มขึ้นมาใหม่ (new collective actors) ซึ่งต่อสู้กันเพื่อกำหนดมติความเป็นประวัติศาสตร์ (historicity) (Cohen, 1985 :702) มากไปกว่านั้น ทูเรน ได้สร้างวิธีการศึกษาที่ทำให้เกิดความชัดเจนระหว่างการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งของเหตุการณ์ (synchrony) กับการศึกษาในช่วงระยะยาว (diachrony) เป็นการกันตัวเอง / ทูเรนออกจากพลวัตของการเคลื่อนไหว (dynamic of mobilization) ซึ่งเป็นการก่อตัวขึ้นของผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่ม (หรือลัทธิ) เป็นผลจากการตัดสินใจ / การกำหนดกลยุทธ์ / การจัดรูปทางโครงสร้างองค์กรและการเปลี่ยน โอกาสของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม โดยการพิจารณาในปัจจุบันของโครงสร้าง การเปลี่ยนระบบและการเปลี่ยนแปลงข้างของรัฐ ทูเรนได้แทนที่ในประเด็นนี้ด้วยกลยุทธ์-เครื่องมือเป็นองค์ประกอบของการปฏิบัติการทางสังคม (social action) ไปยังระดับอื่น ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) คือ เรื่องฝ่ายซ้าย เป็นคำจำกัดความที่ไม่มีเครื่องมือใดๆหรือมิติทางการเมืองรองรับ คำถามที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติการและโครงสร้างไม่พอที่จะค้นหาคำตอบ (Cohen, 1982:216)

4.6.2 การแปรเปลี่ยนของคำจำกัดความของ NSMs ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้มข้น (radical) และการไม่สามารถต้านทานได้ (untenable) ฝ่ายตรงข้ามระหว่างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) และการเมือง หรือประชาสังคมและรัฐ อันเป็นผลมาจากการสรุปรวบยอดของแนวการอธิบายแบบ NSMs ที่เน้นเรื่องวัฒนธรรมเป็นขบวนการเคลื่อนไหวใหม่ และการมีข้อเสนอ (proposition) ที่ว่า ประชาสังคมจะเป็นเวทีของกิจกรรมทางสังคม (SM activity) การให้คำจำกัดความต่อขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) เช่นนี้ เท่ากับได้ยกเอา (เรื่องของสังคม) ออกไปจากมติความเป็นการเมือง

(political dimension) เท่ากับเป็นข้อห้าม(inhibited)มิให้นักทฤษฎี NSM ศึกษาทำความเข้าใจในข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อระหว่างประชาสังคมกับรัฐ และ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมกับการปฏิรูปทางการเมือง ดังนั้น นักทฤษฎี NSM จึงไม่สามารถที่จะอธิบายกระบวนการและกลไกการแทรกแซงในกระบวนการทำให้เป็นสถาบัน (institutionalization) (หรือการขาดหายไปของความเป็นสถาบัน) ของคุณค่าใหม่และปฏิบัติการทางสังคม ที่ NSMs จะอธิบายว่าเป็นการพัฒนาพร้อมกับประชาสังคม

ยกตัวอย่างกรณี ลากาและมูฟ ที่ได้ยืนยันว่า ทุกๆความขัดแย้งใหม่ทางสังคมคือความเป็นการเมือง เป็นการเมืองที่ขยายพื้นที่ไปยังประชาสังคม แต่ล้มเหลวที่จะถกเถียงกันในสถาบันทางการเมืองที่เป็นอยู่ / เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง NSMs กับพรรคการเมือง และกระบวนการของสถาบันที่จะพัฒนาให้บรรลุในความเป็นประชาธิปไตย(democratization)ของรัฐ การแยกระหว่าง SMs ออกจากระบบความเป็นการเมือง จะทำให้เห็นถึงศักยภาพของการจัดการ ที่จะลดการเข้าสู่การเมือง (de-politicize) ของ SMs นี่คือการเปรียบเทียบที่เย้ยหยันประชดประชันว่า แสดงออก (demonstration)ทางการเมืองที่ขยายตัว ไปสู่การลดความเป็นการเมือง ในขณะที่เดียวกันฝ่ายตรงกันข้ามกับทูเรน (การศึกษาแบบให้ความสำคัญกับช่วงเวลาระยะยาวเป็นประวัติศาสตร์ – diachrony กับการศึกษาเพียงช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง – synchrony ,แบบการพัฒนา กับแบบวิถีของหน้าที่ (mode of functioning) หรือแบบรัฐกับประชาสังคม ระดับองค์กรและความเป็นสถาบันกับระดับความเป็นประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นกรเคลื่อนตัวทางประวัติศาสตร์ การต่อสู้กับการเคลื่อนไหวทางสังคม) ก็ไม่อาจที่จะอธิบายว่า การก่อการขึ้นเป็น SMs นั้นมีอะไรที่มากกว่าปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม เพราะเป็นการต่อสู้เพื่อปฏิรูปการเป็นสถาบันทางสังคม หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งได้ว่า ทูเรน เน้นหนักไปยังความเป็นกฎเกณฑ์แบบตรงๆ หรือแบบความหมายแคบ (normative contestation) แต่ไม่รวมการวิเคราะห์ว่าอะไรเป็นจริงที่ก่อให้เกิดความเป็นสถาบัน (institutionalized) (note 4)

4.6.3 ทฤษฎี NSM มีแนวโน้มที่จะเพิกเฉยต่อมิติการจัดตั้ง (การก่อตัว /การจัดรูปขบวน /การจัดองค์กร) ของ SMs นักทฤษฎี NSM พูดเพียงเล็กน้อยถึงพลวัตการจัดตั้ง ความเป็นผู้นำ กระบวนการคัดเลือก การกำหนดเป้าหมาย และอื่นๆ พวกเขาเน้นไปยังความไม่ต่อเนื่อง (discontinuity) เช่น การลดบทบาทของการทำให้เป็นความแตกต่าง (de – differentiation of roles) การเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (participatory democracy) โดยไม่พยายามที่จะเปรียบเทียบการจัดตั้งของ SM กับกรเป็นองค์กรหรือการจัดตั้งโดยปกติและประยุกต์เป็นทฤษฎีเพื่อศึกษาถึง SMs

4.6.4 ทฤษฎี NSM ไม่สำรวจแง่มุมของความต่อเนื่องระหว่างความใหม่และเก่าของผู้ปฏิบัติการ (actors)ในคำและความหมายของวิถีการปฏิบัติการ (modes of action) โครงสร้างการจัดตั้งและความสัมพันธ์กับสถาบันของความเป็นการเมือง มีการทดสอบอย่างใกล้ชิดแสดงให้เห็นรอยแตกหัก

(rupture) ที่อาจไม่ใช่เรื่องที่เข้มข้นเหมือนบางข้อเสนอดังนั้น บางทีแทนที่จะเรียกว่าเป็นเรื่องของความใหม่ในการเคลื่อนไหวทางสังคม (new SMs) Cohen (1983) นำเสนอว่า น่าจะใช้คำว่าความหลากหลายแบบร่วมสมัยของการเคลื่อนไหวทางสังคม (contemporary SMs) จะเหมาะสมกว่า

การแยกแยะให้เป็นที่ชัดเจนตามวิธีคิดแบบทูเรน ระหว่างการต่อสู้ของพลเมืองกับสิทธิทางการเมือง สำคัญของการผลิตและความเป็นประวัติศาสตร์ ที่พูดกันว่าเป็นบุคลิกลักษณะของแต่ละสังคม ไม่สามารถจะค้นพบได้ง่ายๆ ในภาคปฏิบัติ เพราะเรื่องต่างๆ ข้างต้นเหล่านี้ที่ขัดแย้งกัน ไม่ได้ดำรงอยู่แบบตัวหารร่วม (common denominator) เช่นเดียวกับเรื่องเก่ากับใหม่ ต่างก็เป็นเรื่องของการแสวงหาความเป็นประชาธิปไตยในทางการเมือง เศรษฐกิจและชีวิตทางสังคม การต่อสู้ของแรงงานในอดีตไม่ได้จำกัดวงที่จะตั้งคำถามต่อจัดสรรปันส่วน (restricted to redistributive) แต่ยังเป็นการต่อสู้เป็นการปฏิบัติการเพื่อสร้างอัตลักษณ์ใหม่ (Thompson, 1975) ไปพร้อมกันด้วย

อย่างไรก็ตาม มินักทฤษฎี NSM บางคนที่สำรวจหรือมีความถนัดต่อความต่อเนื่อง (continuity) สำหรับลาควาและมูฟ เห็นว่า ในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม SMs นั้น บรรจุความหลากหลายไว้ทั้งความต่อเนื่อง (continuity) และความไม่ต่อเนื่อง (discontinuity) โดยเรื่องความต่อเนื่อง นั้น เป็นดำรงอยู่อย่างถาวร (permanence) ของจินตนาการความเสมอภาคที่เกี่ยวกับมนุษย์ (the egalitarian imaginary) ซึ่งเชื่อมโยงการต่อสู้ในช่วงศตวรรษที่ 19 ในส่วนเรื่องของความไม่ต่อเนื่อง นั้น จะเห็นได้จากการขยายความของสังคมในเรื่องการปฏิบัติประชาธิปไตยไปสู่ความสัมพันธ์ใหม่ทางสังคม ที่ท้าทายต่อรูปแบบใหม่ของการอยู่ภายใต้สังกัด (subordination) โดยการสร้างรูปแบบของการครอบงำใหม่ (new hegemonic formation) โอฟเฟ เสนอในเรื่องเดียวกันนี้ว่า อย่างน้อยที่สุดความใหม่ในความหลากหลายของ SMs คือเรื่องของคุณค่า (values) ที่เขาเห็นว่า มีการเติบโตในความเป็นด้านตรงกันข้ามของการดำรงอยู่ ด้วยชุดความเป็นสมัยใหม่ของความเป็นคุณค่า แต่ยังไม่นำไปสู่การปฏิเสธของความครบถ้วนบริบูรณ์ (in toto) แม้ว่าบางคุณค่าจะได้รับการกล่าวถึงมากขึ้น แม้ว่า SMs ไม่สามารถจะเป็นตัวแทนของเปลี่ยนแปลงในความเป็นคุณค่า แต่ก็มีทางเลือกสรรที่มีความเข้มข้น (radicalization) ในความเป็นคุณค่าและเปลี่ยนในวิถีของการประยุกต์ใช้ (implementation) (Laclau and Mouffe, 1985 : 849-54)

4.6.5 การเน้นการสร้างความเป็นทฤษฎีด้วยคำว่า “ทำไม” ต่อ SMs เป็นสิ่งที่กลายเป็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเชิงประจักษ์ (ในกรณีทูเรน เป็นข้อยกเว้น) นักทฤษฎี NSM เกือบทั้งหมดต่างมุ่งสนใจต่อการพัฒนาเป็นทฤษฎีที่จะได้รับการอ้างถึงเป็นแบบทั่วไป (postulate) ในเรื่องของ NSMs แต่กลับละเลยต่อการค้นหาปฏิบัติการที่เป็นส่วนย่อย (micro-contexts) ซึ่งเป็นปฏิบัติการของการเคลื่อนไหวที่ควรจะมีการศึกษาในเชิงประจักษ์มากกว่า อีกทั้งจะสามารถเห็นถึงการแสดงออกของรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายของ SMs หากมีการศึกษากรณีเปรียบเทียบที่มากขึ้นไปอีก ให้ครอบคลุม

ยุโรปทั้งตะวันออก-ตะวันตก,ระหว่างยุโรปกับอเมริกาเหนือ สามารถที่เห็นได้ถึง “ความใหม่” ได้อย่างละเอียดมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป จุดเด่นของทฤษฎี NSM คือ การแยกแยะในความเป็นระยะยาวของการเปลี่ยนแปลง (transformations) ว่า ได้สร้างเงื่อนไขใหม่ – เป็นเรื่องของความเป็นโครงสร้าง / ความเป็นการเมือง / ความเป็นวัฒนธรรม – ซึ่งเป็นศักยภาพที่เป็นผลสะท้อน (affect) มาจากการเกิดขึ้นของ SMs จุดศูนย์กลางของเรื่องเป็นของการสนใจมิติทางวัฒนธรรมของการเคลื่อนไหว เป็นกระบวนการศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อเรื่องที่จะศึกษาใหม่และความเป็นอัตลักษณ์ใหม่ แยกแยะความใหม่ของการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย

จากประเด็นที่กล่าวถึงมาโดยตลอดข้างต้น เมลลูซี ตั้งประเด็นว่ากรอบความคิดนี้ เป็นการเริ่มต้นที่จะอธิบายต่อคำว่า “ทำไม” ต่อ SMs ที่อย่างน้อยที่สุดคือการที่จะไปสู่คำตอบในเรื่องการจำกัดขอบเขต (restricted to broad) ของ เงื่อนไขทางโครงสร้างและไม่รวมวิธีการของผู้ปฏิบัติการในเคลื่อนย้ายทรัพยากรหรือการระดมทรัพยากร (mobilize resources) ไม่มีการอธิบายว่า “อย่างไร” ในเรื่อง SMs เช่น จะมีกลยุทธ์อย่างไร / ตัดสินใจอย่างไร / จะจัดการต่อทรัพยากร/จะจัดการต่อโอกาสและปัจจัยอื่นๆที่มารบรจบกันที่จะเกิดขึ้นเป็น SMs กันอย่างไร ทฤษฎี NSM ไม่รวมการวิเคราะห์พลวัตของการเคลื่อนไหวมวลชน (dynamic of mobilization) ที่เป็นเรื่องระดับเครื่องมือของการปฏิบัติการ การปฏิบัติการทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่าง SMs การปฏิรูปทางการเมืองและการสร้างตัวเพื่อเป็นสถาบันของประชาสังคมและพลวัตของการจัดตั้ง โดยที่สิ่งเหล่านี้เป็นรายละเอียดของแง่มุมต่างๆที่เป็นจุดแข็งที่สุดของทฤษฎี RM

5.

แนวการอธิบายของทฤษฎี Resource Mobilization Theory : RM

5.1 พลวัตของการระดมมวลชน (The dynamics of mobilization)

ทฤษฎี RM ได้ให้ความสนใจไปยังเรื่องที่ว่า การจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินให้ไปสู่เป้าหมายของการขับเคลื่อนมวลชนและการจัดการทรัพยากร (mobilizing and managing resource) ได้อย่างไร คำว่า การจัดการทรัพยากร “resource management” เป็นทักษะที่มีต่อการจัดการให้ถาวร / สร้างสรรค์ ทรัพยากรที่มีอยู่, บริโภค (ใช้ไป) มีการเปลี่ยนแปลงและการสูญเสียไป (Oberschall, 1973 : 28) ดังนั้น ความขัดแย้งทางสังคม (social conflict) จึงเหมือนกับการต่อสู้เพื่อจัดความเหมาะสมของทรัพยากรที่มีอยู่เดิมกับส่วนที่สร้างขึ้นใหม่ๆ ทรัพยากรที่ว่านี้อาจจะเป็นวัตถุหรือสิ่งที่ไม่ใช่วัตถุโดยธรรมชาติก็ได้ เพราะว่า ในอดีตรวมความเรื่องเงิน (money) การอำนวยความสะดวกประสางานองค์กร (organizational facilities) การ

จัดการกำลังคน (manpower) วิธีของการสื่อสาร (means of communication) โดยที่ต่อมาได้รวมความถึงความชอบธรรม (legitimacy) ความภักดี (loyalty) การมีหน้าที่ (authority) และการผูกพันต่อศีลธรรม (moral commitment) การรวมกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว (solidarity)(Jenkins,1981 : 117) (note 5) การระดมมวลชน (mobilization) เป็นกระบวนการของการรวมกันของกลุ่มทรัพยากรแบบหลวมๆ (assembles resources) ทั้งสิ่งที่เป็นวัตถุหรือไม่ใช่วัตถุก็ตาม และกำหนดขึ้นเป็นการแสดงออกให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไปที่จะบรรลุถึงการบรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน (explicit purpose) ตามความเหมาะสมของผลประโยชน์ของกลุ่ม (pursuing the group's interests) ที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective action) แต่การระดมมวลชน (mobilization) มีอะไรที่มากกว่าการสะสมรวมกันของทรัพยากร โดยที่การระดมมวลชนนั้นต้องการสถานที่ ที่เป็นทรัพยากรจะต้องมารวมกันภายใต้การควบคุมและมีการมอบหมายจะใช้ไปเพื่อเป้าหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มเท่านั้น ทิลลี่ (Tilly) ได้อธิบายในเรื่องนี้ไว้ว่า หากไม่มีการระดมมวลชน ด้วยกลุ่มทางสังคมต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว แต่เป็นกลุ่มที่ไม่ต่อสู้ (contend) เพื่ออำนาจ แต่หากมีการสร้างความเป็นอำนาจขึ้น จะนำไปสู่การระดมทรัพยากรที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มอื่น (Tilly,1978:78)

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีของ RM มีองค์ประกอบศูนย์กลางที่เป็นเงื่อนไขของการระดมมวลชนอยู่ 4 เรื่อง คือ การจัดตั้ง (organization) / ความเป็นผู้นำ (leadership) / โอกาสทางการเมือง(political opportunity) / และธรรมชาติของการเป็นสถาบันทางการเมือง (nature of political institutions)

5.1.1 การจัดตั้งองค์กรและการนำ (Organization and leadership)

Oberschall (1973) ตั้งประเด็นว่า เครือข่ายทางสังคม(social network) จะทำหน้าที่จัดการความสอดคล้อง (group coherence) ของกลุ่ม และสร้างความแข็งแกร่งของการเชื่อมโยงแนวนอน (horizontal links) ให้เป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติการรวมกลุ่ม (collective action) การเชื่อมโยงเหล่านี้จะไปสนับสนุนการพัฒนาเรื่องอัตลักษณ์ (group identity) และการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของกลุ่ม (group solidarity) เครือข่ายทางสังคมและส่วนที่เกี่ยวข้องข้างต้น จะหล่อเลี้ยง (foster) การสื่อสารและการปลูกเร้าการพัฒนาองค์กรด้วยความเชี่ยวชาญขององค์กรและประสบการณ์ของผู้นำ หรือจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า เครือข่ายทางสังคมจะประสานการระดมมวลชน (facilitate mobilization) โดยจะทำหน้าที่จัดการต่อความไม่ปลอดภัยหรือสร้างมั่นคง (precarious) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการจัดตั้งองค์กรที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่า ให้สามารถพัฒนาต่อไปข้างหน้าได้ มีประเด็นว่าเครือข่ายที่เป็นรูปแบบกึ่งทางการ (semi-informal networks) หรือเป็นส่วนย่อยของบริบทของการระดมมวลชน (micro-mobilization contexts) จะเป็นการเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบในระดับจุลภาค (ส่วนย่อย) กับระดับมหภาค

(ภาพรวม (micro- and macro level) และเป็นพื้นฐานของการก่อตัวขึ้นเป็น เซลล์ของโครงสร้าง (cell structure) ของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (McAdam et al, 1988: 711) (note 6)

ทฤษฎี RM เน้นความสำคัญในเรื่องการนำ (leadership) ในการประกอบตัวก่อการขึ้นเป็น SMs อัตลักษณ์ของผู้นำและคำจำกัดความของความเดือดร้อน การพัฒนาความรู้ (sense) ของกลุ่ม การคิดค้นกลยุทธ์ขึ้นใหม่ (devise) และการประสานการระดมมวลชน โดยลดต้นทุนและเพิ่มการสร้างโอกาสที่จะได้รับประโยชน์ของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม ในขณะที่นักทฤษฎี RM ยอมรับว่า ความเป็นผู้นำที่จะเป็นศูนย์กลางของการระดมมวลชนขึ้นเป็นกลุ่ม ด้วยการจัดตั้งองค์กรแบบหลวมๆ อำนาจและทรัพยากรแบบหลวมๆ แล้ว แต่ไม่ยอมรับว่า การประเมินผลทั้งหมดจะสัมพันธ์กับบทบาทความสัมพันธ์ของผู้นำและมวลชนที่ริเริ่มกิจกรรมและดำรงรักษาการขับเคลื่อน ยกตัวอย่างเช่น McCarthy and Zald (1973) ที่เสนอเรื่องการเป็นศูนย์กลางของผู้นำและมีข้อเสนอว่า มีหลายกรณีที่ผู้นำแสดงออกกล้าหน้ามากกว่า (precedence) ปัญหาความเดือดร้อนสำคัญของมวลชนในการระดมมวลชนในการเคลื่อนไหวทางสังคม ทั้งสองเสนอว่า ประเด็นและความเดือดร้อน น่าจะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ผลิตความเป็น “ผู้ประกอบการประเด็น (issue entrepreneurs) (1977b : 1215) ส่วน Gerlach and Hine (1970) ก็เสนอว่า มวลชนจะเป็นเจ้าของประเด็นพื้นฐานที่มากกว่าบทบาทความเป็นผู้นำในการเคลื่อนไหวทางสังคม ฟรีแมน (Freeman, 1983 : 26) ก็เสนอว่า ส่วนที่ปฏิริยาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับมวลชนนั้น จะแปรผันไปตามกรณีเป็นกรณีๆ ไป

5.1.2 โครงสร้างของโอกาสความเป็นการเมือง (*The structure of political opportunities*)

นักทฤษฎี RM ซึ่งประเด็นว่า โอกาสของการปฏิบัติการรวมกลุ่มนั้นมิเกิดขึ้นและจางหายไป ความท้าทายสำหรับการเคลื่อนไหวทางสังคมก็คือการแยกแยะและฉกฉวย (seize) โอกาสเหล่านั้นเพื่อการปฏิบัติการ จะกระทำได้อย่างไร นัยยะนี้เป็นมุมมองแบบ cost – benefit ของความสำเร็จ เป็นการประเมินความเป็นไปได้ของผลลัพธ์ของการปฏิบัติการและผลการตอบสนองของฝ่ายตรงกันข้าม (adversaries) เท่าๆกับเรื่องของการสร้างพันธมิตร (allies) ในกิจกรรมแต่ละวันของผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่มจะมีการพัฒนากลยุทธ์ จะสร้างยุทธวิธีสำหรับการตัดสินใจ มีการสร้างพันธมิตรขึ้นใหม่และมีหรือส่วนประกอบแบบเก่า (dismantle old) แต่สภาพแวดล้อมของการเคลื่อนไหวทางสังคมไม่ใช่เรื่องที่อยู่แบบนิ่งเฉย (passive) เพราะว่าเป็นส่วนประกอบของพลังทางสังคม ซึ่งมีความพยายามที่เคลื่อนไหวสร้างอิทธิพล ควบคุมหรือทำลายขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (Gamson, 1987 : 2) วิธีการข้างต้นเป็นผลลัพธ์ของการแทรกแซงในสังคมและความเป็นการเมืองในพื้นที่ภาคสนามของการเผชิญกับความไม่แน่นอน (considerable uncertainty) (Oberschall, 1973 : 158)

โครงสร้างของโอกาสทางการเมือง (The structure of political opportunities) เป็นเรื่องที่ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในระบบความเป็นการเมือง ที่จะกระตุ้นประสานหรือถ่วงรั้ง (inhibit) การปฏิบัติการรวมกลุ่ม ยกตัวอย่างเช่น ความเป็นการเมืองและการเป็นวัฒนธรรมแบบเดิม ที่จะเป็นตัวบ่งชี้วิถีของความชอบธรรมของการต่อสู้ที่จะกำหนดความเป็นไปของสังคม ศักดิ์ศรีของความเป็นเสรีภาพของพลเมืองและสิทธิของความเป็นปัจเจกบุคคล ที่เป็นเครื่องแสดงการยอมรับในการกระตุ้นประสานหรือการห้ามของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม แต่การอดกลั้น (repression) และการกระตุ้นประสานจะไม่ได้บังคับความไม่ไปด้วยกัน (unilaterally) ตามแบบการเป็นผู้มีใจสงเคราะห์ (sympathizers) หรือการเป็นศัตรูของการเคลื่อนไหวทางสังคม เพราะว่าเรื่องทั้งหลายเหล่านี้ เป็นผลพวงของปฏิริยาความขัดแย้งและการต่อสู้ทางการเมือง ดังการอธิบายของ Tilly ที่เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงแบบแผนของการปฏิบัติการรวมกลุ่มในหลายกรณี เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงความรุนแรงในโครงสร้างของการกดทับ-การประสาน (structure of repression-facilitation) ทิลลี่อธิบายต่อไปว่า ขอบเขตของการกระทำ (scale of the action) และอำนาจของการรวมกลุ่มความเดือดร้อน จะเป็นตัวบ่งชี้ระดับของการปฏิบัติการที่เป็นการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อการกดทับและหรือการกระตุ้นประสาน โดยทั่วไปคำว่า เขตแดนของขอบเขตของการปฏิบัติการและการมีอำนาจน้อยของกลุ่มเป็นเสมือนการดำรงอยู่กับความอดกลั้นในการกดทับ (suffer repression) (Tilly, 1978 : 115)

5.1.3 ความเป็นธรรมชาติของระบบความเป็นการเมือง (The nature of the political system)

งานของทิลลี่ ให้ความสนใจเบื้องต้นไปยังประเด็นพื้นที่ทางการเมือง (political sphere) และการระดมมวลชนที่เป็นทรัพยากรทางการเมือง (political resource) ซึ่งทิลลี่มองว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่ม เป็นความพยายามของกลุ่มใหม่ (ที่เป็นผู้ท้าทาย) ที่จะเข้าไปสู่พื้นที่ระบบความเป็นการเมือง (Tilly, 1978 : 52) ทิลลี่อธิบายว่า ความสัมพันธ์แบบเปิดของระบบการเมือง จะนำไปสู่ การรวมกันเข้าเป็นเอกภาพ (incorporating) ของผลประโยชน์จากกลุ่มใหม่ ที่เป็นผลจากการประกอบขึ้นเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม / SMs โมเดลของทิลลี่ นั้น ใช้ประโยชน์จากการศึกษาความเป็นประวัติศาสตร์และการประยุกต์ความเป็นพิเศษ (exclusionary) ที่หลากหลายของระบบการเมือง จะมีความเกี่ยวข้องกัน (germane) น้อยที่สุดกับการศึกษาความเป็นสมัยใหม่ของ SMs ได้อย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเคลื่อนไหวเหล่านี้ ไม่ใช่ผู้ท้าทายในความหมายของทิลลี่ เพราะว่า พวกเขามาจากส่วนที่รวมกันขึ้นจากส่วนที่ดีของกลุ่มของสังคม และเป็นสมาชิกในการปกครองไปแล้ว (member of the polity) พวกเขาเหล่านี้ตั้งประเด็นว่า แล้วอะไรที่พวกเขาแสวงหา ก็กลุ่มยังไม่มีส่วนปกครองแต่มีเข้าไปสู่พื้นที่ของการตัดสินใจ (decision – making sphere) มีอิทธิพลต่อการสร้างเป็นนโยบาย (policy-making)

ความสนใจที่มีต่อเรื่องโดยปกติธรรมดาของโครงสร้างทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น นักทฤษฎี RM ได้ประมวลความแตกต่างในศักยภาพสำหรับกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคมในแต่ละสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งตรงกันข้ามกับนักทฤษฎี NSM ที่ดูเหมือนจะมีสมมติฐานที่คล้ายกันของเงื่อนไขและครอบคลุมขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม / SMs ที่ครอบคลุมทุกสังคมอุตสาหกรรม(หรือสังคมหลัง-อุตสาหกรรม) Ash-Garner and Zald (1978) เสนอว่า การปรากฏขึ้นและธรรมชาติของ SMs เป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นจากขนาดของภาคสาธารณะ (public sector) ระดับของการเข้าสู่การเป็นศูนย์กลาง (centralization) ของรัฐและโครงสร้างของการเป็นรัฐบาล และความเป็นธรรมชาติและการดำรงอยู่ของพรรคการเมือง

ความสัมพันธ์ของขนาดของการเป็นภาคสาธารณะจะเป็นอิทธิพลต่อกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) อย่างน้อยที่สุดมี 2 ประการ คือ (1) ความใหญ่ของภาคสาธารณะจะมีจำนวนทรัพยากรที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มากตาม (การจ้างงาน และ/หรือการอุดหนุนช่วยเหลือและโครงการปฏิบัติการทางสังคม) ในด้านของความเป็นรัฐ ทรัพยากรเหล่านี้จะใช้ได้ทั้งการทำงานร่วมกันกับฝ่ายตรงกันข้าม (co-opt) ส่วนที่จะเป็นกลาง (neutralize) หรือทำลายต่อขบวนการ SMs และ /หรือ สนับสนุนกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคมโดยเป็นช่องทางของการใช้ทรัพยากรขององค์กรชนชั้นล่าง (grass – roots organizations) (2) ขนาดของความเป็นภาคสาธารณะจะเป็นตัวชี้ศักยภาพการเป็นกระบวนการทางการเมืองของประเด็นและความชอบธรรม ที่จะแปรผันไปตามการปฏิบัติการเป็นขบวนการ SMs สังคมที่มีการแทรกแซงจากรัฐน้อยที่สุด นั้น จะมีขนาดของภาคสาธารณะที่น้อยกว่า สิ่งเหล่านี้เหมือนกับสังคมมีอำนาจในการจัดการ โดยตนเอง (more autonomous) มากกว่า และมีการเข้าเป็นการเมือง (politicized) ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมหรือ SMs ที่น้อยตามไปด้วย (Ash-Garner and Zald, 1987 : 311)

Ash-Garner and Zald ร่วมกันเสนอประเด็นว่า ความยิ่งใหญ่ของพิกัดตำแหน่ง (spatial) และโครงสร้างหน้าที่ของการกระจายอำนาจ (functional decentralization) นำไปสู่การสร้างระบบทางการเมือง ที่คล้ายคลึงเป็นอย่างมากต่อประสิทธิผลของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) และการจัดการปกครองตนเอง (310) ยกตัวอย่างเช่น ประสิทธิภาพของ SMs ที่เกิดจากการกดดันจากความต้องการในระดับท้องถิ่น/ในภูมิภาคของประเทศ ด้วยอำนาจเต็มของการปกครองของรัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลภูมิภาค เช่นเดียวกับประสิทธิผลของการเคลื่อนไหวของ SMs ที่จะเพิ่มดีกรีของระบบทางการเมือง ที่จะจัดสรรต่ออำนาจในการปกครองของตนเองที่มีของรัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลภูมิภาค

เป้าหมายของการขับเคลื่อน ในกรณีเหล่านี้ สามารถจะแยกแยะความชัดเจนได้ว่า SMs ได้สร้างความต้องการเฉพาะของท้องถิ่น /ภูมิภาคขึ้นเป็นสาขาของรัฐบาล

ในที่สุดระบบความเป็นการเมือง จะกระตุ้นต่อกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม ด้วยการเป็นพรรคการเมืองของหลายชนชั้น หลากหลายตามอุดมคติและการผ่อนคลายในระเบียบการของพรรคการเมือง การเป็นตัวแทนของการรวมกันของกลุ่มผลประโยชน์ขนาดใหญ่ (312) ชนิดของโครงสร้างทางการเมืองที่ค้นพบในสังคมเบื้องต้น จะเป็นสังคมที่มีระดับการขั้วทางการเมืองที่แตกต่างกันไม่มากนักและจะเป็นไปตามกลุ่มชนชั้นทางสังคม ในทางตรงกันข้าม ในสังคมที่มีพรรคการเมืองมีบทบาท จะเข้ามาเป็นตัวกลาง และลดพื้นที่ของกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสังคมลง ปรัชญาการเคลื่อนไหวนี้มีอิทธิพลต่อระดับของการจัดการตนเองของ SM ในสังคมที่พรรคการเมืองไม่มีบทบาท ความร่วมมือ elaboration และการเปลี่ยนผ่านความต้องการ SMs จะผูกโยงกับระดับการจัดการตนเองในระดับสูงตามเรื่องของการเป็นสมาชิก กลยุทธ์และการตัดสินใจทางนโยบาย และการช่องทางเลือกที่จะกำหนดของความต้องการของสังคม ในทางตรงกันข้ามในสังคมที่พรรคการเมืองมีบทบาท SMs จะดำเนินไปตามการมอบหมายและมีข้อจำกัดในการจัดการ โดยตนเอง (295)

5.2 ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและความต่อเนื่อง (Social movements as continuity)

ในทางตรงกันข้ามกับทฤษฎี NSM ที่มีการให้ความสนใจในเรื่องการรวมตัวกันเป็นสังคม, การทดสอบความขัดแย้งแบบตรงๆ (normative contestation) การควบคุมการผลิตทางวัฒนธรรมและการกระทำในเชิงเครื่องหมาย (การประกอบขึ้นเป็นอัตลักษณ์ใหม่) RM เป็นแนวคิดที่ยืนอยู่บนการรวมเข้าด้วยกันของระบบ (system integration) กระบวนการความเป็นการเมืองและเครื่องมือของการปฏิบัติการ ขณะที่กรอบความคิดแบบ NSM / paradigm มุ่งที่จะสนใจความไม่ต่อเนื่องโดยเน้นที่จะสนใจใน “ความใหม่ / newness” ของ SMs นั้น RM กลับสนใจในความต่อเนื่องในการจัดรูปองค์กรและการปฏิบัติการ

สำหรับทิลลี่ ความหลากหลายของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม นั้น ไม่มีความแตกต่างกันเป็นไปตามรูปแบบและเนื้อหาของการทำงานของปฏิบัติการรวมกลุ่ม มาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เพราะวาทกรรมต่างจัดวางท่วงทำนอง (repertoires) ที่เหมือนกัน – เป็นการจำกัดวิถีของความชอบธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติการรวมกลุ่มของนักปฏิบัติการ ผลการรวมกันของระบบทุนนิยมและการเติบโตของชาติในต้นศตวรรษที่ 19 เป็นเหตุให้มีการยกระดับของการรวมตัวกันเป็นสมาคมของการปฏิบัติการรวมกลุ่มเข้าสู่การเป็นสาธารณะ (communal) มุ่งเน้นสู่ความเป็นเสรีประชาธิปไตย (แบบหลวมๆ / ในการพูด / การชุมนุมแสดงออกทางการเมือง /การจัดตั้งองค์กร) เป็นการกระตุ้นการสร้างสรรค์วัตถุประสงค์เป็นกรณีเฉพาะและสร้างสมาคมอาสาสมัครและการรวมกันของประชาสังคม

การเปลี่ยนผ่านเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดรูปแบบของการรวมปฏิบัติการรวมกลุ่มที่มีต่อบุคลิกของ ประชาธิปไตยแบบตัวแทน เช่น การรณรงค์ การสไตรค์ การชุมนุมแสดงออกทางการเมือง (Tilly and Tilly,1981 :19-23 ; 44-6 and 99-101; Tilly,1978:151-71) (note 7) ในทางกลับกันของการปฏิบัติการต่อต้านในยุโรปในศตวรรษที่ 18 การปฏิบัติการต่อสู้ในศตวรรษที่ 19 จนกระทั่งการเคลื่อนไหวในเชิงบวกในการเข้าถึงสิทธิหรือทรัพยากรใหม่ๆ (Tilly,1978 : 143-51) เหล่านี้เป็นปรากฏการณ์พื้นฐานและเป็นบทเพลง /ท่วงทำนองที่รู้จักกันดี (repertoires) ของบุคลิกของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (อธิบายแบบทิลลี่)

5.3 พลวัตในการจัดตั้งองค์กร (Organizational dynamics)

การเน้นเรื่องความต่อเนื่องของทฤษฎีแบบ RM ได้ทำให้มีความสนใจไปยังการสำรวจความเหมือนกันระหว่างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) และรูปแบบการจัดตั้ง การค้นพบแนวทางการอธิบายแบบนี้จะเห็นงานของ Zald and Ash (1996), McCarthy and Zald (1973,1977a,1977b) and Zald and McCarthy(1987) การปรับใช้ทฤษฎีของการจัดตั้งองค์กรอย่างเป็นทางการมาศึกษา SMs นั้น ที่มีความหลากหลายในการจัดการความทันสมัยของ SMs นักทฤษฎีข้างต้นเสนออีกว่า การพัฒนาของรูปแบบของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (ซึ่งเกือบทั้งหมดจะสนับสนุน โดยทฤษฎี NSM) เป็นหนทางเดียวที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดเป็นผลลัพธ์ต่างๆ ตัวแปรหลักที่จะมีผลจากโครงสร้างของการจัดตั้งของ SMs ที่จะเกิดผลต่างๆตามมา เช่น (1) ความเป็นมาของการเคลื่อนไหว (2)วิธีการที่จะไปสู่เป้าหมาย (เครื่องมือ / เครื่องมือ ประเด็นเดียว/หลากหลายซับซ้อน) (3)ชนิดของการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการ (เป็นส่วนตัว หรือกลุ่มสังกัด)(4)บทบาทของผู้นำในระยะก่อรูปร่าง (formative stage) และ (5) อิทธิพลของภาคส่วนที่สาม

McCarthy and Zald แสดงความชัดเจนระหว่างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SM) และองค์กรเคลื่อนไหวทางสังคม (SMO : social movement organization) หรือการอิงเข้ากับ การเปลี่ยนแปลงและการจัดรูปขบวนการของปฏิบัติการเพื่อการเปลี่ยนแปลง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SM) เป็นชุดของความคิดและความเชื่อของประชากรซึ่งเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงบางส่วนขององค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม และ/หรือการจัดวางวัตถุประสงค์แทนการจัดสรรของสังคม (McCarthy and Zald,1977b : 1217-18) ในขณะที่ องค์กรเคลื่อนไหวทางสังคม (SMO) เป็นการอยู่ร่วมกันแบบหลากหลาย (complex) หรือการจัดรูปองค์กรอย่างเป็นทางการ ที่มีเป้าหมายอิงเข้ากับ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม และพยายามที่แปรเป็นภาคปฏิบัติการที่จะไปถึงเป้าหมายนั้น (1218)

นักทฤษฎีทั้งสองเสนอว่า SMs ไม่เคยมีการเคลื่อนไหวแบบจำนวนเต็ม (fully) เพราะว่า เป็นเรื่องของความคิดเห็นและความเชื่อที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปกติจะมีจำนวนที่มากกว่า (outnumber)

ส่วนที่ร่วมกิจกรรมใน SM และ SMOs โดยที่นักทฤษฎีทั้งสอง ตั้งประเด็นว่า รูปแบบที่เป็นทางการ หรือการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของ SMOs จะนำไปสู่เป็น SMs ซึ่งเป็นเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ (เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในระบกกการก่อรูป – formative stages) ที่ไม่สามารถประสานความร่วมมือกับ complex ได้หลังจากมีก่อการขึ้น ดังนั้น SMOs จึงทำหน้าที่ในการบ่งชี้การเคลื่อนไหว คือ เป้าหมายและแบบแผนการเคลื่อนไหว กลยุทธ์และยุทธวิธี ที่จะนำพาเคลื่อนไหวอย่างเป็นทางการออกไป

McCarthy and Zald(1973) ตั้งประเด็นว่า SMO มีความหลากหลายมากมายชนิด ต่างมี (1) ความเป็นทางการของโครงสร้าง(2) มีศูนย์กลาง (centralized) (3) มีช่วงชั้นบังคับบัญชา และ (4) มีการแบ่งงานและบทบาท และ (5) มีแนวโน้มว่าSMs (ในสหรัฐอเมริกา) จะเป็นการมุ่งไปสู่การบริหารด้วยความร่วมมืออาชีพและ (6) มีการเป็นผู้นำ นักทฤษฎีทั้งสองอธิบายว่า องค์การเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบเดิม (Classical SMOs) จะมีลักษณะการทำงานแบบ part time / มีผู้นำอาสาสมัครท้องถิ่นและการเป็นสมาชิกโดยคนท้องถิ่น ปัจจุบัน มีเป็นมืออาชีพของ SMOs มากขึ้น เพราะว่ามีเรื่องรับผิดชอบเป็นเรื่องเฉพาะ มีผู้นำทำงานแบบเต็มเวลา มีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบผู้ประกอบการ ซึ่งโดยปกติ (แต่ก่อน)ไม่ใช่เจ้าของความเดือดร้อน บรรดาผู้นำที่เป็นมืออาชีพมาจากชนชั้นกลางใหม่ ซึ่งมีประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการนำ SMs ในความหลากหลายของการจัดรูปขบวนองค์กรทางสังคม ที่ที่พวกเขาต่างรู้ว่าจะติดต่อกับรัฐกันอย่างไร ที่ที่พวกเขาสามารถที่จะสร้างภาพลักษณ์และสัญลักษณ์และการกำกับการสื่อสาร (note 8)

ความเป็นมาและเป้าหมายของ SM จะส่งผลต่อรูปแบบของการจัดตั้งและโครงสร้างการเป็นผู้นำ Zald and Ash (1966) ตั้งประเด็นว่า ความแตกต่างในพันธกิจจะไปกำหนดความแตกต่างในโครงสร้างขององค์กร /การ จัดตั้ง โครงสร้างที่รวบอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางจะเหมาะสำหรับการเปลี่ยนความเป็นสถาบันแต่จะมีความยุ่งยากในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชนชั้นล่าง โครงสร้างที่กระจายอำนาจจะได้รับการมีส่วนร่วมจากสมาชิกมากกว่า มีความพึงพอใจที่มากกว่าและมีการรักษาความเป็นกลุ่มได้ดีกว่า แต่มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในเป้าหมายเชิงกลยุทธ์การบรรลุความสำเร็จ(attainment) ที่ต่ำ (329) เครื่องมือในการเคลื่อนไหว (instrumental movements)จะนำพาไปสู่การได้รับการบรรลุเป้าหมายในระยะสั้น อาจจะไปสู่การพัฒนาสู่การรวมเข้าสู่ศูนย์กลาง การมีช่วงชั้นบังคับบัญชาขององค์กรที่มีการแบ่งงานและบทบาทชัดเจน ในกรณีนี้ ความเป็นองค์กรจะดำรงอยู่ได้โดยไม่เกี่ยวข้องกับผลที่จะได้รับจากเป้าหมายของการเคลื่อนไหว และทรัพยากรทั้งหมดจะลงทุนในเป้าหมายที่เล็งเห็นการบรรลุความสำเร็จ เครื่องหมายการเคลื่อนไหว (expressive movement) จะสร้างทัศนคติและคุณค่าการเปลี่ยนผ่านและการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ของการเลือกสรรอัตลักษณ์ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในระยะยาว และการเน้นการดำรงอยู่ขององค์กรให้อยู่รอด ในกรณีนี้ SM จะ

พัฒนาแบบกระจายอำนาจ แยกย่อยลงและสร้างตาข่าย (reticulate) ในความเป็นโครงสร้างองค์กรด้วยความกำกวมไม่ชัดเจน (vaguely) ของการแบ่งงานและบทบาท (Freeman, 1983 : 204)

ตามแนวคิดของ Oberschall (1973) โครงสร้างขององค์กร จะบ่งชี้ ความเป็นมาของการเลือกสรรกระบวนการที่จะเป็นปฏิบัติการรวมกลุ่ม กลุ่มการเลือกสรร (bloc recruitment – ที่เป็นการรวมขององค์กรทั้งหมดที่จะนำไปสู่การแสวงหาการปฏิบัติการรวมกลุ่ม) จะมีกลุ่มที่รวมตัวกันแบบอื่นขึ้นไปอีกในระหว่างเป็นสมาชิกสถาบันเพื่อการพัฒนาเป็นองค์กรเครือข่ายที่แข็งแกร่ง (Oberschall, 1973 : 125) (note 9) ในกรณีนี้ แต่ละองค์กรจะนำไปสู่การเคลื่อนไหว โดยมีความเป็นเจ้าของโครงสร้างการนำและทรัพยากร ชนิดของการนำองค์กรจะผูกพันกับ SMO ที่พวกเขาพร้อมกันสร้างขึ้น โดยที่ต่างก็มีจำนวนของ checks and balance และการจัดลำดับของโครงสร้างความเป็นองค์กรที่จะนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจมากขึ้น การเลือกสรรในระดับปัจเจกบุคคล (individual recruitment) จะเป็นเรื่องของชนิดที่สำคัญ ก่อนที่จะเกิดเป็นองค์กร (pre-existing) จะเป็นจุดอ่อนหรือไม่มีเกี่ยวข้องกับการจัดองค์กร (มีความไม่มีอยู่ – non-existent) ในกรณีนี้ ความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้นำ จะเป็นศูนย์กลางของบทบาทในระยะเริ่มก่อตั้ง (formative phases) และการจัดลำดับความสำคัญในโครงสร้างองค์กรจะเป็นแบบมีช่วงชั้นบังคับบัญชาและรวมศูนย์เข้าสู่ส่วนกลางจะเข้ามา มีบทบาทแทน

นักทฤษฎี RM ดึงว่าเป้าหมาย กลยุทธ์และการปฏิบัติการขององค์กรเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคม - SMOs จะไม่เกิดเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเสมอไปในทุกองค์กร จากการศึกษาในหลายๆ แห่งพบว่า มีความแตกต่างของสิ่งที่ควรจะเหมือนกัน (discrepancies) ระหว่างความเชื่อของผู้นำกับการจูงใจและระดับของการบรรลุขององค์กรและวัตถุประสงค์แรกตั้ง (rank and file) เจนส์กิน (Jenkins) เตือนว่า ในหลักการองค์กรเพื่อการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMOs) จะบรรลุความสัมพันธ์แบบจัดการตนเองได้จากการที่สมาชิกที่ร่วมเคลื่อนไหวมาบรรจบกันเข้า (convergence) กับ โครงการของ SMO และผลประโยชน์ของสมาชิก ...แต่อาจจะกลายเป็นเรื่องอื่นที่ยุ่งยากกว่าที่จะแก้ไขได้ (Jenkins, 1981 : 126) ยิ่งไปกว่านั้น SMs ที่ยากจะสามารถรวมกิจการเป็นหนึ่งเดียว (rarely unified affairs) เพราะว่า พวกเขาพร้อมกันขึ้น (integrated) เป็น SMOs จากความแตกต่างหลากหลาย (diverse) จึงยอมที่จะนำไปสู่ (pursuing different) เป้าหมายและการจัดวางยุทธวิธีที่แตกต่างกัน เป็นไปได้ว่า SMOs จะเป็นการรวมกันระหว่างความแตกต่างที่มีเป้าหมายต่อต้านในเรื่องที่ต่างคนต่างด้าน (all-out war against each other) เป็นเช่นการแข่งขันที่มีข้อจำกัดทางทรัพยากรและการสนับสนุน (Zald and McCarthy, 1987 : 161) ผลประโยชน์ร่วม ไม่ใช่ความจำเป็นเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือ

ปัจจัยที่เกิดจากภายใน (endogenous) แต่ลำพัง ไม่สามารถนับเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) นักทฤษฎี RM ได้ให้ความสำคัญต่อบทบาทที่เป็นพลังจากภายนอก หรือภาคส่วนที่สาม (third party) ที่จะพัฒนาเป็น SMs โดยที่ McCarthy and Zald ตั้งประเด็นว่า ส่วนประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบ (conscience constituents) เป็นศูนย์กลางของการกำหนดบทบาท (ทั้งในปัจเจกบุคคลและกลุ่ม ซึ่งมีส่วนแบ่งปันเป้าหมายในการเคลื่อนไหวและผู้เสียสละทรัพยากร แต่ผู้ที่ไม่ได้มีผลประโยชน์โดยตรงจากบรรลุเป้าหมาย goal-attainment) (McCarthy and Zald, 1977b : 1221) การไหลเวียนของทรัพยากรจากภาคส่วนเหล่านี้ไปยัง SMOs เป็นเรื่องของที่สำคัญมาก (crucial importance) ในกระบวนการระดมมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ที่มาจากส่วนล่างที่ต่ำกว่าการไต่เต้าทางสังคม (social ladder) (Oberschall, 1973 : 159)

5.4 การประมวลกรอบแนวคิดของทฤษฎี RM (Assessment of the RM paradigm)

โดยหลักของทฤษฎี RM เป็นการอธิบายพลวัตของการระดมมวลชน (dynamics of mobilization) การจำแนกแยกแยะชนิดของทรัพยากรและรูปร่างขององค์กร/ขบวนการ ที่เป็นเงื่อนไขของกิจกรรมของ SMs และเน้น ไปยังความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวและความเป็นระบบการเมือง มีการให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากร ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี เป็นการให้ความสนใจต่อความสำคัญของยุทธศาสตร์การใช้เครื่องมือเพื่อการปฏิบัติการ (strategic – instrumental action) ทฤษฎี RM เป็นการทดสอบในระดับของการปฏิบัติการทางสังคมที่มีการตัดสินใจของนักปฏิบัติการ ที่มีผลต่อผลลัพธ์ของความขัดแย้ง และมีอิทธิพลต่ออนาคตและความมีประสิทธิภาพของ SMs การมุ่งเน้นไปยังเครือข่ายของสังคม ความเป็นพลวัตขององค์กรและกระบวนการทางการเมือง ทฤษฎี RM เป็นความสำเร็จที่มีการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของความต่อเนื่องระหว่างความหลากหลายของผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่ม

ในข้อแนะนำเบื้องต้นของ Melucci / เมลูซซี มีว่า วิธีพิจารณาแบบทฤษฎีแบบ RM นี้ที่จะใช้อธิบาย SMs ว่า how /อย่างไร –เพราะว่า การเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นเรื่องของการมีกลยุทธ์อย่างไร ตัดสินใจอย่างไร จัดการต่อทรัพยากรอย่างไรและรวมกันเป็นการประกอบกันก่อการขึ้นเป็น SMs อย่างไม่

McCarthy and Zald ได้สร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่าง SMs กับ SMO ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นองค์กรเชิงพลวัตของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยการปรับประยุกต์เข้ากับทฤษฎีองค์กร ทั้งสองได้วิเคราะห์บทบาทการเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้ประกอบการ (SM entrepreneurs) และแนวโน้มที่จะไปสู่การพัฒนาเป็นมืออาชีพ (professionalization) ที่เป็นจุดเด่น / แนวโน้ม (tendencies) ของการเคลื่อนไหวทางสังคม ที่ไม่มีการสำรวจในวรรณกรรมของการศึกษา

แบบ NSM การนำเอาวิธีการแบบกลยุทธ์การใช้เครื่องมือปฏิบัติการ (strategic-instrumental action) เข้ามาประกอบการพิจารณา ทำให้ได้มองเห็นถึงแง่มุมของความเป็นประสิทธิผล (ตามระดับของการปฏิบัติ) ที่จะสามารถที่ชี้ได้ถึงแนวโน้มของศักยภาพของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ดังนั้น ดิกริชของ SMs จึงนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างประชาธิปไตย – บางส่วนจะเป็นประโยชน์ต่อนักทฤษฎี NSM – กลายเป็นสาระสำคัญที่เป็นเรื่องที่ไม่คาดหมายมาก่อน (contingent)

การเน้นไปยังกระบวนการทางการเมือง (political process) ได้ทำให้เห็นถึงส่วนลึกของความสัมพันธ์ระหว่าง SMs กับความเป็นระบบการเมือง การเน้นไปยังประเด็นโครงสร้างของโอกาส (structure of opportunities) ทำให้มีการจำแนกแยกแยะความเป็นไปได้ในปัจจัยทางการเมืองต่างๆ ที่มีอยู่ว่า จะเป็นข้อจำกัดหรือเป็นการกระตุ้นเข้ามารวมกันของ SMs อย่างไรก็ตาม วิธีการของทฤษฎี RM นี้ ทำให้มีความชัดเจนว่า SMs ได้มีส่วนสร้างบทบาทในทางการเมืองขึ้น แม้ว่าในบางกรณีจะจัดโดยวิธีที่แตกต่างกัน และในภาคสนามที่ปฏิบัติการของ SMs นั้นได้รวมเอาทั้งประชาสังคม (civil society) และความเป็นระบบการเมืองเข้าไว้ด้วยกัน ทฤษฎี RM มองเห็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นผู้ปฏิบัติการทางการเมือง เป็นปฏิบัติการครบทุกด้าน ในอีกด้านหนึ่ง – บางกรณีเป็นการแข่งขัน บางกรณีเป็นการร่วมมือ – เป็นปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในสถาบันทางการเมืองแบบเดิม ซึ่งเป็นแง่มุมที่ละเอียดของมุมมองแบบนักทฤษฎีแบบ NSM

จากการศึกษาของ Oberschall ได้มุ่งเน้นไปยังความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทางสังคม อัตลักษณ์ของกลุ่มและการรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และการปฏิบัติการรวมกลุ่ม เป็นความสนใจในประเด็นการให้ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประกอบกันก่อการขึ้นเป็นกลุ่มทางสังคมและการปฏิบัติการรวมกลุ่ม จุดเด่นของการศึกษาของ Oberschall คือ บทบาทของศักยภาพในการขับเคลื่อนมวลชนและการจัดองค์กรแบบถักทอกับ (knot) ชุมชน

5.5 จุดอ่อน 5 ประการของทฤษฎี RM

- (1) การเน้นเป็นพิเศษ (exclusively) ของความเป็นเหตุผล – เครื่องมือในการปฏิบัติการ และการจำกัดการปฏิบัติการของ SMs ที่มีต่ออาณาเขตของความเป็นการเมือง นักทฤษฎี RM ละเลยต่อหลักเกณฑ์ (normative) และมิติทางสัญลักษณ์ของการปฏิบัติการทางสังคม ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) มีแนวโน้มที่จะไปลดการต่อต้านทางการเมืองลง ซึ่งเป็นไปตามที่ Gamson ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่ม จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนเสมือนเป็นผู้จัดการทรัพยากรที่เหมาะสมต่อผลประโยชน์ร่วม แต่พวกเขาก็หลีกเลี่ยงที่จะให้ความหมายในเชิงวัฒนธรรม (Gamson, 1987) ความหลากหลายของ SMs มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่ผู้ปฏิบัติทางการเมืองจะมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจหรือการแสวงหาการ

แลกเปลี่ยนสินค้าในตลาดการเมือง และ/หรือ การเข้าไปสู่ในการจัดการปกครอง (polity) ดังเช่นที่นักทฤษฎี NSM บอกว่า พวกเขาให้ความสนใจต่อการควบคุมของการผลิตเชิงสัญลักษณ์ / การสร้างความหมาย และการประกอบกันขึ้นเป็นอัตลักษณ์ใหม่

- (2) การให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (exclusive) ต่อความเป็น how /อย่างไร ในการศึกษา ขบวนการเคลื่อนไหวในสังคม – มีกลยุทธ์อย่างไร / มีการตัดสินใจอย่างไร / มีการใช้ทรัพยากรและการใช้องค์ประกอบอื่นมารวมกันเป็น SM อย่างไร – เท่ากับเป็นไม่ให้ความสำคัญแบบไม่สนใจไยดี (detrimental) ที่จะอธิบายว่า why /ทำไม หรือการให้ความหมาย ของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม ทูเรน ได้เสนอว่า ตั้งประเด็นว่า เป็นการละเลยการพิจารณาปัญหาในเชิงโครงสร้าง นักทฤษฎี RM ได้ให้คำจำกัดความคำว่า ผู้ปฏิบัติการ โดยกลยุทธ์และไม่ใช้การกำหนดโดยความสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งผู้ปฏิบัติการเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องด้วย (Touraine, 1985:769) ส่วนที่หายไปจากแบบแผนเดิมคือการอธิบายขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยอ้างอิงผลตรงข้ามของการพัฒนา (เช่น การเจาะลึกลงไปในโลกของชีวิต โดยการกำกับกลไกของระบบ ,วิกฤติของความชอบธรรม และ /หรือ รูปแบบการครอบงำ / การวิฤกษ์ของการบ่งชี้ของกลุ่มตรงกันข้าม ,การเพิ่มขึ้นของการสะท้อนกลับ ไปยังผู้พูด (reflexivity) การละเลยในเรื่องนี้ของทฤษฎี RM จึงทำให้ไม่สามารถที่เข้าถึงนัยยะสำคัญต่างๆและส่วนได้เสียในความหลากหลายของความขัดแย้ง
- (3) ทฤษฎี RM จัดวางอยู่บนแนวความคิดแบบปัจเจกบุคคลที่มารวมเป็นการปฏิบัติการรวมกลุ่มและ มีขอบเขต (restrictive) ทัศนคติแบบความมีระบบเหตุผล (rationality) โดยมีสมมติฐานว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มเป็นการจัดเรียงลำดับของตัววิฤกษ์ของความเป็นปัจเจกบุคคล บนการประเมินแบบ cost – benefit ของโอกาสของความสำเร็จ ความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ปรากฏให้เห็นเหล่านี้เป็นส่วนที่แยกออกมาจากสังคม เหมือนกับว่า กำลังอธิบายที่ว่า เขตแดนของกระบวนการของระบบมหภาค (macro –process) ไม่ได้ถูกนับรวมไว้ด้วย จึงทำให้การเน้นระบบเหตุผลเป็นเหมือนยาแก้พิษเพื่อสุขภาพ (healthy antidote) ของต่อต้านทฤษฎีพฤติกรรมรวมกลุ่ม ซึ่งอธิบายว่า การเลือกสรรรวมกลุ่ม เป็นการกระทำที่ไม่มีเหตุผล

อย่างไรก็ตามทฤษฎี RM ก็ได้ลดความเป็นเหตุผลของการปฏิบัติการรวมกลุ่ม ลงเป็นเหตุผลเพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์การบรรลุกำไรสูงสุดของผลประโยชน์ ตาม

กรอบที่มีอยู่ของบริบท (context) ส่วนที่ลดลงของความเป็นเหตุผลก็เพื่อให้ความสนใจของการปฏิบัติการรวมกลุ่มจากการไม่มีกลยุทธ์-จุดยืน ถ้าเพียงแต่มีการแยกแยะความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและการมีอัตลักษณ์ ที่เป็นเป้าหมายตามรูปแบบของกลุ่มกับเงื่อนไขของเป้าหมายอื่น และเห็นได้ว่า การปฏิบัติการรวมกลุ่มที่บรรลุเป้าหมายเหล่านี้มีต้นทุนต่ำสุด อย่างไรก็ตามไม่สามารถที่จะพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างง่าย ๆ ที่จะพูดถึงความเป็น solidarity การรวมกลุ่มเชิงอัตลักษณ์ จิตสำนึกหรืออุดมการณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทฤษฎีแบบ RM ไม่นำมาเกี่ยวข้องในการเป็น framework (Cohen, 1985 :687)

- (4) ทฤษฎี RM ไม่นับแบบเต็มๆในเรื่องของการเปลี่ยนจากเงื่อนไขไปสู่การปฏิบัติการ ทฤษฎี RM ไม่สามารถอธิบายกระบวนการของการก่อรูปกลุ่ม (group formation) และการเริ่มต้นของการจัดรูปองค์กร ทฤษฎีแบบ RM ล้มเหลวที่จะสันนิษฐาน (presupposes) ที่จะอธิบายว่า กลุ่มเกิดขึ้นมาได้อย่างไร – เป็นการรวมตัวกันของประชาชนจากการมีความพ้องกัน ใจประกอบ – มีความต้องการที่จะพัฒนาและการกลายเป็นกลุ่มทางสังคม ทฤษฎี RM มีสมมติฐานที่ว่า ผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่มมีผลประโยชน์ร่วมกันและมุ่งเน้นการแทนที่ผลประโยชน์เหล่านั้นเข้าไปในกระบวนการที่จะสร้างผลประโยชน์ที่เหมาะสม โดยการขัดขวาง (hinder) หรือกระตุ้นการปฏิบัติการรวมกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ไม่มี ความแตกต่างกันมากนักระหว่างมาร์กซิสต์หรือทฤษฎีแบบลดทอนค่าความสัมพันธ์ ที่อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในกระบวนการของคำนิยามของคำว่าผลประโยชน์ร่วมกันว่า ไม่บังจี้โดยเงื่อนไขตามวัตถุประสงค์โดยลำพัง – เป็นผลประโยชน์จะประกอบขึ้นและต่อสู้กันไปตามวาทกรรมของอุดมการณ์และไม่มีลำดับการดำรงอยู่แบบอิสระของการรับรู้ของผู้ปฏิบัติการทางสังคม
- (5) เป็นการเน้นแบบมีความต่อเนื่อง บนกระบวนการของความเป็นสถาบัน-ความเป็น การเมืองและการเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการ ทฤษฎี RM ไม่เห็น (misses) ความแตกต่างระหว่างการเคลื่อนไหวแบบใหม่และการรวมกันเป็นผู้ปฏิบัติการแบบเก่า เช่นเดียวกับการไม่ชัดเจนในการจำกัดความที่แตกต่างกันระหว่าง SMs และกลุ่มผลประโยชน์ เพราะว่าทั้งสองกลุ่มนี้ต่างก็เป็น “ขบวนการเคลื่อนไหวของผู้บริโภค / consumer movements” หรือในรูปแบบของการปฏิบัติการตามเป้าหมาย เป็นกลุ่มสังคม หลากหลาย / เป็นองค์กรทางสังคม ในประเด็นข้อถกเถียงของทิลลี ในการเป็นผู้ท้าทาย (challengers) และคู่แข่ง (contenders) ว่า อะไรที่ทำให้ SMs มีความแตกต่างจากกลุ่มผลประโยชน์ คือ ในอดีตไม่มีความเป็นสถาบันในการเข้าถึงระบบการเมือง นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ในงานของทิลลี ก็ไม่ได้รวมเอาแนวคิดของ SMSs ในเรื่องของการเป็นผู้ปฏิบัติการรวมกลุ่มที่ต่อสู้สำหรับการควบคุมความเป็นประวัติศาสตร์ การปฏิบัติการในความใหม่ของภูมิประเทศ (new terrains) และการพัฒนาแบบวิถีใหม่ของการปฏิบัติการและการจัดรูปองค์กร

6.

กรอบความคิดทั้งสองตัวแบบ (The Two Paradigm)

แม้ว่าจะมีความแตกต่างที่เป็นนัยยะสำคัญของทั้งสองกรอบแนวความคิด แต่มีบางประเด็นที่ทั้งสองแนวทางนี้เห็นตรงกัน คือ ต่างก็วิพากษ์ทฤษฎีแบบเดิมของการปฏิบัติการรวมกลุ่มและเป็นการสร้างทฤษฎีขึ้นมาอธิบายต่อ SMSs ทฤษฎีทั้งสองเป็นผลสะท้อนที่ไม่ต่างกันในเรื่องของโครงสร้างที่คลาดเคลื่อน (structural dislocations) วิฤติเศรษฐกิจหรือการกดขี่ขูดรีดทางชนชั้น พวกเขาถกเถียงไม่เห็นด้วยในการเน้นพฤติกรรมที่ไม่มีเหตุผลของภาวะผิดปกติของคนโดยทั่วไป (anomic masses) หรือผลลัพธ์ของความไม่เป็นเหตุตามกฎหมาย (natural laws) ทั้งสองกรอบความคิด ต่างเห็นว่า SMSs มีความเกี่ยวข้องกับวิถีของการปฏิบัติการและการจัดตั้งองค์กรขึ้นในสังคมอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้า การปฏิบัติการรวมกลุ่มเป็นรูปแบบปกติของการทดสอบความขัดแย้ง (contestation) พหุสังคมสมัยใหม่ของประชาสังคม เป็นผู้มีส่วนและเป็นผู้มีเหตุผล เป็นการรวมกันเป็นกลุ่มของสมาชิกที่ต้องการประสงค์ดี (well-integrated members) ทั้งสองทฤษฎีต่างยอมรับการเปลี่ยนผ่านจากเงื่อนไขไปสู่การปฏิบัติที่ไม่สามารถอธิบายโดยเงื่อนไขของวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ เพราะว่าเงื่อนไขเหล่านั้นเป็นตัวผ่านของปฏิบัติการของวาทกรรม (discursive practices) ความเป็นอุดมการณ์ กระบวนการทางการเมือง หรือการจัดการทรัพยากร

มีงานเขียนที่เป็นสะพานเชื่อมช่องว่างของทั้งสองแนวความคิด ว่า มีนักทฤษฎี NSM บางคน ก็ได้ให้ความสำคัญในความเป็นเครื่องมือ การเน้นในเป้าหมาย การเริ่มต้นในมิติของการเคลื่อนไหวทางสังคม (Cohen, 1985 ; Melucci, 1985) Melucci ให้ความเห็นว่า ทฤษฎี RM ได้เปิดพื้นที่สำหรับการถกเถียงทางทฤษฎี ว่า การเคลื่อนไหวได้ผลิตผลงานขึ้นมาได้อย่างไร Melucci เสนอว่า ทฤษฎีนี้ได้นำไปสู่การศึกษาภายในของ SMSs ด้วยภูมิปัญญาและการออกดอกผล (fruitful) จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กร (Melucci, 1989 : 193-4) นักเขียนบางคนที่เป็น RM tradition ก็เริ่มที่จะมีการมุ่งเน้นที่จะศึกษาในความไม่ต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงกับการประกอบกันก่อการขึ้นเป็น SMSs ด้วยภาพใหม่ๆของความหลายของสังคมแบบนายทุน (Zald and McCarthy, 1987 : 294-304) (note 10)

อย่างไรก็ตาม สัญลักษณ์ของความแตกต่างที่มีอยู่ (remain) ที่แต่ละกรอบแนวความคิดพิจารณา มีความแตกต่างข้างต้น พอจะสรุปได้ ดังนี้

Resource Mobilization	New Social Movement
Continuity	Discontinuity
System integration	Social integration
State	Civil society
Political realm	Cultural realm
Instrumental action	Expressive action

ทฤษฎี RM เน้นความต่อเนื่อง อธิบายขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม หรือ SMs ในความสัมพันธ์กับการจัดการทรัพยากร ความเป็นองค์กรที่พลวัต กระบวนการทางการเมือง กลยุทธ์ เครือข่ายทางสังคม มีจุดเด่นในแง่มุมมองของการใช้เครื่องมือ (instrumental) ของ SMs โดยยึดโยงความต้องการของพวกเขาทั้งหลายไว้กับรัฐ SMs บอกเล่าถึงการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงผ่านการตอบแทนรางวัล-การกระจายระบบของสังคมที่ทันสมัย ที่จะปฏิบัติการในระดับความเป็นการเมือง และเกี่ยวข้องกับสนใจกับการรวมกันเข้าของระบบและกลยุทธ์การปฏิบัติการ

ทฤษฎี NSM เน้นความการขาดตอน อธิบายแยกแยะศักยภาพของความเป็น โครงสร้างสำหรับการปฏิบัติการรวมกลุ่ม โดยมุ่งสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างโดยรวม (macro-structure analysis) อธิบายความสามารถที่เพิ่มขึ้นของสังคมที่ทันสมัยสำหรับการผลิตโดยตนเอง (self-production) การประกอบกันขึ้นของอัตลักษณ์ใหม่ โดยรอบๆการบ่งชี้ของกลุ่มตรงกันข้ามที่เกิดขึ้นใหม่, วิฤติความชอบธรรม NSM เน้นการเป็นเครื่องหมายของสังคมและบ่งชี้ว่าสิ่งนั้นเป็นปฏิบัติการของประชาสังคม นักทฤษฎี NSM สนใจกับประเด็นทางวัฒนธรรม การผลิตเชิงสัญลักษณ์ กฎเกณฑ์ความขัดแย้ง และการรวมกันเข้าของสังคม

จากการศึกษาทั้งสองกรอบแนวความคิด แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่หลากหลาย การมุ่งเน้นและวิธีการปฏิบัติที่ไปด้วยกันและครอบคลุมในความหลากหลายซับซ้อนของ SMs ซึ่งเป็นตัวชี้ว่า การเคลื่อนไหวใหม่ จะไม่มีความเป็นเอกภาพ (unified) และมีสอดคล้องกัน (coherent) กับผู้ปฏิบัติการเสมอไป มากไปกว่านั้น ยังมีความกำกวม (ambiguity) และมีความเป็นด้านตรงกันข้าม (contradiction) จะเป็นภาพที่ปรากฏของความหลากหลายในการเป็นผู้ปฏิบัติการและมีแง่มุมของการเป็นฝ่ายตรงกันข้าม (แบบคู่ขนาน) ที่แสดงออกอยู่บนความ – ต่อเนื่อง /ขาดตอน เป็นการรวมกันเข้าของระบบ/การรวมกันเป็นสังคม เป็นเรื่องของรัฐ/ประชาสังคม เป็นเรื่องของการเมือง/วัฒนธรรม เป็นเครื่องมือ/เครื่องหมาย ในการอยู่ด้วยกัน บางครั้งก็ไปด้วยกัน บ่อยครั้งก็ขัดแย้งกัน

ดังนั้นในความหลากหลายซับซ้อนของ SMs ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพื้นฐานด้วยการรวมกันของระบบ (system integration) พวกเขาติดต่อกันด้วยการผลิตเชิงสัญลักษณ์ และการประกอบกันขึ้นของอัตลักษณ์ใหม่ แต่พวกเขาก็มีความต้องการผูกโยงกับรัฐและสถาบันทางการเมือง ไม่มีอะไรเป็นพิเศษกับความเป็นประวัติศาสตร์ตามข้อเสนอของทูเรน เพราะเป็นการปฏิบัติการในระดับของการเป็นสถาบันและการเป็นองค์กร ดังนั้นจึงเป็นการรวมกันของเครื่องหมายและการปฏิบัติการของเครื่องมือและการกระตุ้นความเป็นวัฒนธรรมและระดับความเป็นการเมือง บางโครงสร้างขององค์กรที่เน้นประชาธิปไตยโดยแบบมีส่วนร่วมและการลดบทบาทของความแตกต่าง (de-differentiation) แต่บางแห่งก็พัฒนาการเป็นศูนย์กลางขององค์กร โดยการสร้างความชัดเจนในหน้าที่ของงานและบทบาท SMs ที่เน้นการจัดการตนเองจากการปฏิบัติการทางการเมืองแบบเดิม แต่ก็ไม่ใช่แยกตัวเองออกจากสถาบันทางการเมือง และบางครั้งบางคราวเป็นการเข้าสู่พันธมิตรกับผู้ปฏิบัติการตามแบบแผนเดิม ระดับของการจัดการตนเองที่ได้รับจากกรณีต่างๆหลายกรณี เป็นผลให้ SM เป็นการรวมกันเป็นกรณีๆที่เป็นปรากฏการณ์ใหม่และแบบแผนเดิม และเป็นไปทั้งมีความต่อเนื่องและขาดตอน (ความไม่ต่อเนื่อง)

ในเรื่องของความกำกวมและความเป็นธรรมชาติของเรื่องตรงกันข้าม SMs สามารถจะทำความเข้าใจจากการศึกษาหลายแหล่ง (eclectic) ที่เป็นทั้ง NSM และ RM ที่จะวิเคราะห์ข้อจำกัดทางโครงสร้างและวิถีของความเป็นไปได้ แต่จะต้องมีการทดสอบวิธีการของนักปฏิบัติการที่จะกระทำการกับสภาพแวดล้อม การจัดการต่อทรัพยากร การประดิษฐ์กลยุทธ์ขึ้นใหม่ว่า กระทำ “อย่างไร” ถึงจะบรรลุเป้าหมาย

SMs จะต้องอธิบายถึงองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน และเงื่อนไขปฏิบัติการ 2 ระดับ คือ

ปฏิบัติการ 2 ระดับ	องค์ประกอบ 6 ด้าน
Macro-process	Structure potential for SM activity
	Nature of the political system and the relationship between the state and civil society
	Collective identities
Micro - process	Dynamics of mobilization
	Organizational dynamics
	Existing social network

- (1) Macro-process เป็นระดับที่วิเคราะห์ทฤษฎี SMs จะต้องอธิบายในเรื่องที่เกี่ยวกับ **หนึ่ง** ศักยภาพของความเป็นโครงสร้างสำหรับกิจกรรมของการเคลื่อนไหวของขบวนการทางสังคม (Structure potential for SM activity) เป็นการแยกแยะความตึงของระบบ การเป็นด้านตรงกันข้าม ความขัดแย้ง ที่นำไปสู่การเป็นผู้ปฏิบัติการใหม่ **สอง** ธรรมชาติของระบบการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาสังคม (Nature of the political system and the relationship between the state and civil society) รวมทั้งปัจจัยที่เป็นกระบวนการทางการเมืองและการเปลี่ยนโครงสร้างของโอกาสทางการเมือง **สาม** กระบวนการที่เป็นกรรวมกันของอัตลักษณ์ (Collective identities) เป็นการประกอบกันขึ้นเป็นสถาบันและความชอบธรรม รวมทั้งความเป็นแบบแผนทางการเมืองและวัฒนธรรม ความรู้สึกร่วม อุดมการณ์และการปฏิบัติการครอบงำ
- (2) Micro-process และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์-การใช้เครื่องมือปฏิบัติการ ในการวิเคราะห์ทางทฤษฎีจะพูดถึง **หนึ่ง** พลวัตของการระดมมวลชน (Dynamics of mobilization) –การจัดการทรัพยากร ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี บทบาทของผู้นำ การตอบสนองของกลุ่มต่อสู้และการเป็นพันธมิตร **สอง** พลวัตของการเป็นองค์กร (Organizational dynamics) –พื้นฐานของกระบวนการคัดเลือก บทบาทของผู้นำและภาคีที่สาม ชนิดของเป้าหมาย เป้าหมายของทดแทน **สาม** การดำรงอยู่ของเครือข่ายทางสังคม (Existing social network) – พื้นฐานของเครือข่าย ระดับของการพัฒนาของกลุ่มของผู้นำใหม่ ช่องทางการสื่อสาร และความรู้สึกต่อการมีอัตลักษณ์ของกลุ่ม

การอธิบายของทฤษฎีข้างต้น สามารถอธิบายครอบคลุม SMs และการเชื่อมโยงระหว่าง micro – macro ประชาสังคมกับรัฐ การปฏิบัติการที่เป็นเครื่องมือ/เครื่องหมาย การเมืองและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็ทั้งทฤษฎี NSM หรือ RM ก็จะมีอยู่บนปัจจัยทั้ง 6 ด้านข้างต้น ซึ่งเท่ากับเป็นการรวมทั้งสองกรอบแนวคิดเข้าด้วยกัน เพราะ NSM เป็นวิธีอธิบายความสัมพันธ์แบบแรกและ RM เป็นวิธีอธิบายในชุดความสัมพันธ์แบบที่สอง

----- 9 June 2009

Note

1. สำหรับการเปรียบเทียบของสอง paradigm ดูรายละเอียดได้จากงานของ Cohen (1985) ; Klandermans (1986) ; Melucci (1984) and Salman (1990) การเริ่มต้นของเอกสารนี้ที่ตีพิมพ์ในปี 1991 ซึ่งเป็นเอกสารของ CERLAC community power project และบางส่วนของที่แตกต่างในงานหัวข้อเดียวกันของ Carroll (1992)
2. Mouffe ได้นิยามคำว่า การก่อรูปการครอบงำ (hegemonic formation) เป็นการรวมกัน (ensemble) ของความสัมพันธ์ในสถานะที่เสถียรของรูปแบบสังคม , เป็นการทำให้เกิดความเป็นจริง (materialization) ของการปะทะประสานทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ต่างก็ทำปฏิกิริยาต่อกันและต่อผู้อื่นแบบสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน (reciprocally) หรือการทำลายศักยภาพของความเป็นกลางที่น้อยที่สุดอันเป็นผลต่อเนื่องมาจากการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมบนการผลิตซ้ำ (reproduction) ของความสัมพันธ์กับส่วนอื่น (Mouffe , 1988 : 90)
3. การเคลื่อนไหวในทางการเมืองหรือนัยยะสำคัญทางการเมือง จะกำหนดขึ้นจากความต้องการ 2 ประการ โดยนักปฏิบัติการทางสังคมและทางการเมือง คือ (1) เมื่อความต้องการในการยอมรับของวิถีของการปฏิบัติการเช่นเรื่องความชอบธรรม (2) เมื่อมีการแสวงหาหลักประกันในเป้าหมายที่จะกลายเป็นข้อผูกพัน (binding) สำหรับชุมชนที่กว้างขวางออกไป (Offe , 1985 : 826-7)
4. Cohen (1982 : 227) ตั้งประเด็นว่า ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม (SMs) ตั้งอยู่บนคำถามที่มีต่อความเป็นสถาบัน ในกรณีที่พวกเขาจะมีผลกระทบต่อระยะยาว –ล่าสุด (long – lasting effects) ประชาสังคมเป็นปฏิบัติการภาคสนามที่มากกว่าการเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม เพราะประชาสังคมเป็นตัวแทนของกระบวนการก่อตัวขึ้นเป็นสถาบัน (institutionalization) เช่น เรื่องเกี่ยวกับสิทธิ (rights) ของการดำรงรูปของความเป็นสมาคมและข้อตกลง (conventions) สำหรับการใช้ชีวิตในสาธารณะ การเป็นสถาบันของประชาสังคม จะเป็นการจัดสรรความเป็นปกติของกรอบ โครงสร้าง (normative framework) ที่เป็นเงื่อนไขของการกระทำของรัฐและพลังต่างๆที่จะปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องของพื้นที่ การแบ่งปันอำนาจของส่วนที่ไม่ใช่รัฐ และการควบคุมโดยสิทธิทางการเมือง ดังนั้น การเลือกสรร จึงไม่สามารถที่จะสร้างรูปแบบความเป็นประชาธิปไตยโดยหากปราศจากขอบเขตที่กำหนดขึ้นโดยความเป็นองค์กรและการเป็นสถาบันอย่างเป็นทางการจะเป็นลักษณะ เหตุที่มีมีความพยายามที่จะทบทวนการก่อการขึ้นเป็นสถาบันในพื้นที่ทางสังคมที่ปราศจากการอ้างอิงการปฏิรูปความเป็นสถาบัน ก็เพื่อป้องกันไม่ให้ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม กลายเป็นการเมืองแบบไร้เดียงสาและถูกมองว่าเป็นการเมืองที่มีขอบเขตจำกัด (political marginality)
5. Rogers (1974) ได้พิจารณาความแตกต่างระหว่างคำว่า ความเป็นเครื่องมือ (instrumental)

- และการเป็นสาธารณูปการของทรัพยากร (infra-resources) ในขณะที่ Jenkins (1982) ก็เป็นผู้สร้างความชัดเจนระหว่างความเป็นอำนาจ (power) กับการระดมทรัพยากร (mobilizing resources) ; Tilly (1978 : 69) ก็อ้างอิงในความเป็นที่ดิน (land) และความชำนาญพิเศษในด้านเทคนิค (technical expertise) ; Freeman (1979 : 172-5) ก็เป็นผู้สร้างความชัดเจนระหว่างสิ่งที่จับต้องได้ (tangible) กับสิ่งที่จับต้องไม่ได้ (intangible) หรือสินทรัพย์ในความเป็นมนุษย์ (human assets) (ดูงานนี้ใน Jenkins, 1983:533)
6. Micro-mobilization contexts เป็นการจำกัดความเป็นอะไรก็ตามที่เป็นกลุ่มเล็กที่รวมตัวกันขึ้นตามกระบวนการที่ทำให้เป็นสิ่งใหม่โดยการรวมเข้ากับรูปแบบที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้น (rudimentary) ขององค์กรที่จะผลิตการเคลื่อนไหวสำหรับการปฏิบัติการรวมกลุ่ม (McAdam et al. 1988 : 709)
 7. โครงสร้างที่เป็นรู้จักกันดี (repertoire) ของความขัดแย้งในศตวรรษที่ 18 ซึ่งเป็นเรื่องแบบคู่ตรงข้าม คือองค์ประกอบของการเฉลิมฉลองงานประเพณีสาธารณะแลพิธีกรรมทางศาสนา (rituals) การรวมกันอย่างหลวมของกลุ่มกิจการบริษัท การก่อจลาจลในด้านอาหาร การบุกรุกการใช้ที่ดิน การชุมนุมก่อกบฏเพื่อต่อต้านการเก็บภาษี (McAdam et al., 1988:709)
 8. ในขณะที่ McCarthy and Zald ตั้งประเด็นสำหรับ “การเข้าสู่ความเป็นมืออาชีพ” (professionalization) ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม นักวิชาการคนอื่นกลับให้ความสนใจไปยังเรื่องรูปแบบต่างๆของการจัดตั้งองค์กรและโครงสร้างของความเป็นผู้นำ Freeman (1983:9) เสนอว่า ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม มีส่วนที่เป็นศูนย์กลางและมีส่วนที่เป็นขอบวง ส่วนที่เป็นศูนย์กลางของการเคลื่อนไหว จะเป็นแกนกลางของกลุ่มหรือองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย Gerlach และ Hine ตั้งประเด็นว่า โครงสร้างของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม แยกออกเป็นส่วนๆ (segmentary) กระจายอำนาจ (decentralized) ดำรงอยู่แบบหลายหัว (polycephalous) มากกว่าหนึ่งหัว และเป็นตาข่าย (reticulate) (คล้ายๆกับ network) (Gerlach and Hine, 1970:55)
 9. Freeman (1983) ตั้งประเด็นว่า การดำรงอยู่แบบเครือข่ายไม่มีความเพียงพอ ที่จะสร้างทางเลือก (co-optable) สำหรับการสร้างแนวคิดใหม่ๆของริเริ่ม (incipient) การเคลื่อนไหว (9)
 10. ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปมีการตีพิมพ์ในเอกสารของ CERLAC community power project 1991 จำนวนของการตีพิมพ์พยายามที่กล่าวถึงการรวมกันของทั้งสองกรอบทฤษฎี ดูงานของ Escobar and Alvarez (1992) and Morris and McClurg Mueller (1992)

Reference

- Arnason, J. (1986) 'Culture, Historicity and Power: Reflections on Some Themes in the Work of Alain Touraine,' *Theory, Culture and Society*, vol. 3, no. 3.
- Ash-Garner, R. and M. Zald (1987) 'The Political Economy of Social Movements,' in Zald and McCarthy (1987): 293–317.
- Assies, W (1990) 'Of Structured Moves and Moving Structures,' in Assies et al. (1990).
- Assies, W, G. Burgwal and T. Salman (1990) *Structures of Power, Movements of Resistance: An Introduction to the Theories of Urban Social Movements in Latin America*, Amsterdam: CEDLA.
- Carroll, William, ed. (1992) *Organizing Dissent: Contemporary Social Movements in Theory and Practice*, Toronto: Garamond Press.
- Cohen, J.L. (1985) 'Strategy or Identity: New Theoretical Paradigms and Contemporary Social Movements,' *Social Research*, vol. 52, no. 4 (Winter).
- (1983) 'Rethinking Social Movements,' *Berkeley Journal of Sociology*, vol. 28: 97–114.
- (1982) *Class and Civil Society: The Limits of Marxian Critical Theory*, University of Massachusetts Press.
- Escobar, A. and S. Alvarez, eds. (1992) *The Making of Social Movements in Latin America. Identity, Strategy and Democracy*, Boulder, CO: Westview Press.
- Freeman, J, ed. (1983) *Social Movements of the Sixties and Seventies*, New York: Longman.
- (1979) 'Resource Mobilization and Strategy,' in Zald and McCarthy (1987).
- Gamson, W (1987) 'Introduction,' in Zald and McCarthy (1987).
- Gerlach, L.P. and V.H. Hine (1970) *People, Power and Change: Movements of Social Transformation*, New York: Bobbs-Merril.
- Habermas, J (1981) 'New Social Movements,' *Telos*, no. 49: 33–7.
- Jenkins, J.C. (1983) 'Resource Mobilization Theory and the Study of Social Movements,' *Annual Review of Sociology*, vol. 9: 527–53.
- (1982) 'The Transformation of a Constituency into a Movement: Farm-worker Organizing in California,' in Freeman (1983): 52–70.
- (1981) 'Sociopolitical Movements,' *The Handbook of Political Behaviour*, vol. 4: 81–153.
- Jessop, B. (1984) *The Capitalist State*, Oxford: Basil Blackwell. Klandermans, B. (1986) 'New Social

- Movements and Resource Mobilization: The European and the American Approach,' *Journal of Mass Emergencies and Disasters* 4: 13–37.
- Laclau, E. (1981) 'The Impossibility of Society,' *Canadian Journal of Political and Social Theory*, vol. VII, no. 1–2.
- (1983) 'Transformations of Advanced Industrial Societies and the Theory of the Subject,' in Sakari Hanninen and Leena Paldan, eds., *Rethinking Ideology: A Marxist Debate*, New York: International General/IMMRC.
- Laclau, E and C. Mouffe (1985) *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical and Democratic Politics*, London: Verso.
- McAdam, D., JD. McCarthy and M.N. Zald (1988) 'Social Movements,' in Neil Smelser, ed., *Handbook of Sociology*, Sage Publications: 695–737.
- McCarthy, JD. and M.N. Zald, eds. (1977a) *The Dynamics of Social Movements*, MA: Winthrop Publishers.
- (1977b) 'Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory,' *American Journal of Sociology* 82 (May): 1212–39.
- (1973) *The Trend of Social Movements in America Professionalization and Resource Mobilization*, Morristown, N.J.: General Learning Corporation.
- Melucci, A. (1989) *Nomads of the Present: Social Movements and Individual Needs in Contemporary Society*, Philadelphia: Temple University Press.
- (1985) 'The Symbolic Challenge of Contemporary Movements,' *Social Research*, vol. 52, no. 4 (Winter).
- (1984) 'An End to Social Movements?,' *Social Science Information*, vol. 23, no. 4/5: 819–35.
- (1980) 'The New Social Movements: a Theoretical Approach,' *Social Science Information*, vol. 19, no. 2: 199–226.
- Morris, A. and C. McClurg Mueller, eds. (1992) *Frontiers in Social Movement Theory*, New Haven, CT: Yale University Press.
- Mouffe, C. (1988) 'Hegemony and New Political Subjects: Towards a New Concept of Democracy,' in C. Nelson and L. Grossberg, eds., *Marxism and the Interpretation of Culture*, Chicago: University of Illinois Press: 89–101.
- (1984) 'Towards a Theoretical Interpretation of New Social Movements,' in *Rethinking Marx*, New

- York: International General/MMRC.
- (1979) 'Hegemony and Ideology in Gramsci,' in C. Mouffe, ed., *Gramsci and Marxist Theory*, London: Routledge & Kegan Paul.
- Oberschall, A. (1973) *Social Conflict and Social Movements*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Offe, C. (1985) 'New Social Movements: Challenging the Boundaries of Institutional Politics,' *Social Research*, vol. 52, no. 4. (Winter).
- Perrow, C. (1977) 'The Sixties Observed,' in McCarthy and Zald (1977a).
- Rogers, R. (1974) 'Instrumental and Infra-Resources,' *American Journal of Sociology*, 79: 1218–1433.
- Salman, T. (1990) 'Between Orthodoxy and Euphoria: Research Strategies on Social Movements, a Comparative Perspective,' in Assies et al. (1990).
- Thompson, E.P. (1975) *The Making of the English Working Class*, Harmondsworth: Penguin.
- Tilly, C. (1985) 'Models and Realities of Popular Collective Action,' *Social Research*, vol. 52, no. 4 (Winter).
- (1981) *As Sociology Meets History*, Academic Press Inc.
- (1978) *From Mobilization to Revolution*, Reading, MA: Addison-Wesley.
- Tilly, C. and L. Tilly (1981) *Class Conflict and Collective Action*, Sage Publications.
- Touraine, A. (1988) *Return of the Actor*, Minneapolis: University of Minnesota Press.
- (1985) 'An Introduction to the Study of Social Movements,' *Social Research*, vol. 52, no. 4 (Winter).
- (1981) *The Voice and the Eye: an Analysis of Social Movements*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zald, M. and R. Ash (1966) 'Social Movement Organizations: Growth, Decay and Change,' *Social Forces* 44: 327–40.
- Zald, M. and J.D. McCarthy, eds. (1987) *Social Movements in an Organizational Society*, New Brunswick, NJ: Transaction Books.